

Koostajad:

Matis Moks Viljandi katsekeskuse majanduskatsete osakonna juhataja
Marju Kaasik Viljandi katsekeskuse majanduskatsete osakonna agronoom
Elve Türk Viljandi katsekeskuse majanduskatsete osakonna peagroneer
Ülla Põldur Viljandi katsekeskuse majanduskatsete osakonna agronoom

VILJANDI KATSEKESKUS

Matapera küla, Pärsti vald
71024, VILJANDIMAA

Majanduskatsete osakond
Value Testing Department
tel/faks: (+372) 433 4406
e-post: viljandi@pmk.agri.ee
<http://pmk.agri.ee/viljandi>

Sordikontrolli osakond
Variety Control Department
tel: (+372) 433 4054
e-post: sordi@pmk.agri.ee
<http://pmk.agri.ee/viljandi>

SISUKORD

SISUKORD	2
EESSÕNA	3
PÕLLUMAJANDUSUURINGUTE KESKUS	4
VILJANDI KATSEKESKUS	4
ILMASTIK	6
TALIRUKIS	8
TALINISU	10
TALITRITIKALE	16
TALIODER	18
SUVINISU	21
SUVIODER	26
KAER	36
HERNES	39
TALIRAPS	41
SUVIRÜPS	47
SUVIRAPS	49
KARTUL	56
HEINTAIMED	60
SOOVITATUD SORDILEHT	66
KÄESOLEVAS KOGUMIKUS KASUTATUD LÜHENDID	70

EESSÕNA

Kogumikku, "Riiklike majanduskatsete tulemused", antakse välja Põllumajandusuuringute Keskuse (PMK) Viljandi katsekeskuse poolt Eesti põllumeestele välja seitsmendat korda. Kogumik sisaldab 2005. aastal läbiviidud riiklike majanduskatsete tulemusi.

Riiklikke sordivõrdluskatseid tellib Taimetoodangu Inspeksioon PMK katsekeskustelt ja Jõgeva Sordiareetuse Instituudilt. Taimetoodangu Inspeksioonis (TTI) on välja töötatud kõigi katsetatavate kultuuride meetodikad majanduskatsete läbiviimiseks. Riikliku sordivõrdluskatse katsetsükli edukalt läbinud sordid võetakse Eesti Sordilehe nimekirja Sordivalikukomisjoni poolt. Nimetatud komisjoni töös osalevad ekspertidena ka PMK katsekeskuste agronomid.

PMK taimse materjali laboris tehakse vajalikud kvaliteedianalüüsid sordivõrdluskatsetes olevatele sortidele. Analüüsitulemused vormistatakse lõplikult Viljandi KK-s.

Sordivõrdluskatsete tulemused on elektrooniliselt kättesaadavad Viljandi katsekeskuse koduleheküljel, aadressil: <http://pmk.agri.ee/viljandi>

Riiklikke majanduskatseid tehti 2005. aastal neljas katsekohas: Viljandi katsekeskuses, Võru katsejaamas, Kuusiku katsekeskuses ja Jõgeva Sordiareetuse Instituudis.

2005. aasta katsealuste liikide kohta annab ülevaate tabel 1. Kõige enam suurenes suvirapsi katsete arv, tõustes võrreldes eelmise aastaga 17 sordi võrra. Üldist kasvatudentsi näitasid enamus kultuure. 2005 saagiaastal oli sordivõrdluskatsetes 219 sorti.

Tabel 1. Sortide arv katsekohtades 2005. aastal.

KULTUUR	VILJANDI KK	VÕRU KJ	KUUSIKU KK	JÕGEVA SAI
Talinisu	17	17	17	17
Talirukis	3	3	3	-
Talitrustikale	4	4	4	-
Talioder	6	6	6	-
Taliraps	29	-	29	-
Suvinisu	20	13	13	13
Oder	27	27	27	27
Kaer	10	10	10	10
Suviraps	48	48	48	48
Suvirüps	2	2	2	2
Hernes	6	6	-	-
Kartul	12	12	-	-
Heintaimed rajatud 2004	10	-	-	-
Heintaimed rajatud 2005	13	-	-	-

Juulis korraldas Viljandi katsekeskus traditsioonilise Põllupeenrapäeva, kus tutvustati riiklikes sordivõrdluskatsetes olevate teravilja, rapsi, herne, kartuli ja heintaimede katseid, samuti toimus põldtunnustajate õppepäev. 14. juulil külastasid Soome riiklike majanduskatsete töötajad nii Viljandi kui Kuusiku katsekeskust.

Viljandi katsekeskus sai 2006. aasta jaanuaris 60-aastaseks. Läbi aegade on asutusel olnud erinevaid nimesid, kuid erialaspetsialistid on suhtunud oma töödessa alati suure vastutustundega.

PÕLLUMAJANDUSUURINGUTE KESKUS

tel: 672 9137; faks: 672 9149; e-post info@pmk.agri.ee

Põllumajandusuuringute Keskus (PMK) on erinevaid agrokeskkonna ülesandeid täitev laboreid, katsekeskusi ja osakondi ühendav riigiasutus. PMK ülesandeks on Eesti põllumajanduse edendamine Euroopa Liidu ühtses põllumajandusruumis läbi analüüside, põldkatsete uute teadmiste loomise ja vahendamise.

PMK on kompetentsikeskuseks muldade, väetiste, seemnete, söötade, teravilja ja teraviljasaaduste, taimse materjali kvaliteedi ja ohutuse analüüsimisel, taimekahjurite määramisel ning põllumajandusliku seire ja hindamissüsteemi väljaarendamisel.

Asutuse tegevuse usaldusväärsus riikliku järelevalvesüsteemi, turukorraldussüsteemi meetmete ja tootjate ning teadusasutuste teenindamisel tagatakse PMK vastavate allüksuste kvaliteedisüsteemi vastavusega standarditele EVS-EN ISO 17025:2005 (Eesti Akrediteerimiskeskuse reg nr L003) ja EVS-EN ISO 17020:2004 (Eesti Akrediteerimiskeskuse reg nr I001).

AGRICULTURAL RESEARCH CENTER

Provides services to agricultural producers, scientific institutions, governmental supervisory bodies and other clients:

- Laboratory analyses: quality determination of agricultural plant production, plant pests diagnoses, determining the contents of residues of pesticide residues and contaminants in plant and animal products and soil, agro-chemical analyses of soil, microbiological analyses of fodder and plant production, seed quality testing
- Field tests and experiments: conducting of VCU tests (Value for Cultivation and Use), DUS tests (Distinctness, Uniformity and Stability), postcontrol tests on certified seeds and scientific field experiments

VILJANDI KATSEKESKUS

(tel: 433 4406)

Tegevus, ülesanded:

- riiklike majanduskatsete korraldamine:
  - Matis Moks – heintaimed söödaks
  - Ülla Põldur – tali- ja suviteraviljad v.a. kaer
  - Elve Türk – hernes, kaer, kartul
  - Marju Kaasik –tali- ja suviraps, talirüps, suvirüps

majanduskatsetes hinnatakse sortide viljelusväärtust (saak ja selle kvaliteet, haiguskindlus, talvekindlus) Eesti tingimustes;

positiivsete katsetulemuste põhjal võetakse katsetsükli läbinud sordid Sordilehte

- sertifitseerimisele kuuluvate seemnepartiide ametliku järelkontrolli põldkatsete läbiviimine järelkontrolli katseid teostatakse teraviljadele, kaunviljadele, heintaimedele, kartulile ja õlikultuuridele s.o. raps, rüps, lina
- eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivuse katsed tera- ja kaunviljadele, heintaimedele ja õlikultuuridele
- teaduslikud põldkatsed Olustvere katsejaamas

Põhilised koostööpartnerid Eestis on Jõgeva Sordiaretuse Instituut ning välismaal Saksamaa, Hollandi, Soome, Rootsi, Norra, Poola, Inglismaa ja Taani sordiaretusfirmad.

VILJANDI TESTING CENTER

Activities, tasks:

- organizing the official VCU (Value for Cultivation and Use) tests (cereals, potato, pea, bean, spring rape, spring turnip rape, winter rape, winter turnip rape, maize, fodder beet, lawn, grasses)
- conducting the official postcontrol tests of seed lots entering the certification (cereals, legume, grasses, spring rape, spring turnip rape, winter rape, winter turnip rape, linseed, flax, potato)
- DUS (Distinctness, Uniformity and Stability) tests for cereals, legume, grasses and oil crops
- scientific field experiments

Jõgeva Breeding Institute and the breeding companies from Germany, Netherlands, Finland, Sweden, Norway, Poland, Great Britain and Denmark are our major collaboration partners.

OLUSTVERE KATSEJAAM (tel: 437 4240)

teaduslikud põldkatsed
Miralda Paivel

Olustvere Testing Station

scientific field experiments

KUUSIKU KATSEKESKUS (tel: 486 9288)

teaduslike põldkatsete korraldamine
riiklikud majanduskatsed:

Rut Kaeval – tali- ja suviraps, talirüps
Anu Tõnissoo – teraviljad

Kuusiku Testing Center

organizing scientific field experiments
VCU tests (oil crops)

VÕRU KATSEJAAM (tel: 787 4339)

riiklikud majanduskatsed:

Rein Peedel – kartul, talioder,
Jüri Kukk – hernes, talinisu, talirukis, suvinisu
Taivo Molok – talitritikale, kaer, suvioder

Võru Testing Station

VCU tests (cereals, potato, pea, linseed, flax)

JÕGEVA SORDIARETUSE INSTITUUT (tel: 776 6901)

riiklikud majanduskatsed:

Reine Koppel – talinisu
Anne Ingver – suvinisu
Ülle Tamm – suvioder
Ilmar Tamm – kaer
Lea Narits – tali- ja suviraps

Jõgeva Plant Breeding Institute

VCU tests (cereals, oil crops)

ILMASTIK

Ilm Viljandis

2004. aasta august ja september olid keskmisest soojemad ja vihasemad. Taliraps külvati augusti keskel ja taliteraviljad septembri I dekaadi lõpus. Enne vegetatsiooniperioodi lõppu, mis oli kaheksandal novembril, langes temperatuur järk-järgult madalamale, see valmistas taimed talveks väga hästi ette. Novembri ja detsembri ilmastik oli vaheldusrikas – kord külmetas, siis jälle sulatas; sadas nii vihma, lörtsi kui lund. Katsetel oli 10 cm paksune lumekiht, mille all sula maa. Jaanuari esimese poole ilm oli soe, keskmine õhutemperatuur oli $-1,6^{\circ}\text{C}$, lumikate oli kõikjal sulanud. Kolmandal dekaadil ilm jahenes, lumi sadas kergelt külmunud maale. Veebruar oli tavapäratult päikeseküllane, katseid kattis 20 cm lumekiht, ilm oli talviselt külm. Lumikate kestis kuni aprilli alguseni. Sulamine toimus väga kiiresti ning taimedel, mis olid üle kasvanud, ei tekkinud seetõttu lumiseene kahjustust. Kõik taliviljad talvitusid hästi.

Taliviljade kevadkasv algas 3. aprillil. Aprilli esimese dekaadi lõpus sadas vihma, soojaperiood kestis 18. aprillini. Edasi ilm jahenes, 20-21. aprillil sadas lund, taimede kasv seiskus. Suviteraviljad külvati 26. aprillil, suviraps mai alguses ja kartul pandi maha 10. mail. Mais oli sademeid 71 mm, esimese kahe dekaadi ilm oli jahe, suvine soojus saabus 10. mail. Jahe, piisava mullaniiskusega keskkond soodustas ühtlast tärkamist. Juunis oli sademeid 70 mm, millest 27 mm sadas 11. juunil. Ilm oli keskmisest veidi jahedam. Päevased temperatuurid oli kõrgemad, ööd jahedamad.

Juuli ilm oli soe ja päikseline. 4-17. juulini oli kahenädalane põuaperiood, päevad olid päikseline ja tuulised, mulla niiskusevaru vähenes. Põud hakkas häirima suviviljade kasvu, taimed jäid lühikesteks ja kolletusid. Samuti mõjus põud ebasoodsalt kartulile. Pealsed jäid madalateks ning põua tõttu kaotasid päevasel ajal turgori. Juulis sadas kokku 47,2 mm, millest 37 mm kuu viimasel dekaadil. Augusti I dekaadi lõpp oli vihmane ja tuuline, sademeid kokku 113 mm. Keskmiselt kartulisortide seisund paranes. Teraviljad lamandusid. Hilistel teraviljasortidel, mis koristati augusti teisel poolel, langes saagi kvaliteet. Augusti viimane dekaad oli kuiv ja päikesepaisteline. September oli soe ja sademetevaene.

Ilm Kuusikul

Kuusiku katsekeskuses olid möödunud hooajal külvatud sordivõrdluskatsetesse tali- ja suviteraviljad ning tali- ja suviraps. Taliraps külvati 20. augustil, taliteraviljad 11. septembril. Sügisesed veevarud mullas olid vähesed, kuid enne püsivate külmade tulekut jõudsid taimed normaalselt juurduda ja võrsuda. Vegetatsiooniperiood lõppes 30. oktoobril. Talvitumine oli valdavalt hea. Kevadel, pärast lume sulamist, esines lumiseene kahjustust. Kevadine vegetatsiooniperiood algas 9. aprillil ja ilmade soojenedes paranes tunduvalt taimede seisund. Toimus tugev võrsumine.

Suviteraviljad külvati 26. aprillil, suviraps 6. mail. Mai algus oli jahe, mistõttu tärkamine toimus aeglaselt. Mai viimase dekaadi südasuvisel soojusel tõttu oli ka suviviljade võrsumine nõrk. Juuni esimeses pooles oli soojust ja niiskust piisavalt. Juuni teisel poolel alanud põud ei avaldanud taliviljade saagile olulist mõju, küll aga mõjutas suviviljade kasvu ja saaki. 13. juunist kuni 15. juulini oli sademeid kokku 17 mm, juuli õhutemperatuur oli paljudel päevadel $+29^{\circ}\text{C}$. Suviviljad hakkasid kuivama. Vihmasajud, mis augustis algasid (kuus sadas kokku 188,8 mm), soodustasid suvirapsil külgevõrsete arengut ja ning kaeral hilisvõrsete teket. See tegi koristuse keeruliseks. Sademete tõttu langes ka saagi kvaliteet. September oli tavaliselt kuivem.

Ilm Võrus

Taliviljad külvati 16. septembril, soojade vihmaste ilmadega. Oktoober oli samuti soe ja sajune, mis soodustas tugeva taimiku teket. Vegetatsiooniperiood lõppes 8. novembril. Detsembri keskmise õhutemperatuur oli 0°C. Esimene lumi sadas maha 19. detsembril ja püsis aastavahetuseni. Jaanuari ilm kujunes heitlikuks. Lumetormid ja pakane vaheldusid lausvihmadega. Sademeid oli kokku 74 mm, mis on kahekordne kuunorm. Veebruar tõi külmakraadid ja lumekatte, mis püsis märtsi lõpuni. Lumekatte paksus oli 20 cm. Taliviljad talvitusid hästi.

Taliviljade kevadkasv algas 4. aprillil. Aprilli ilm oli sarnane paljude aastate keskmisega. Suviviljad külvati 27. aprillil. Mai esimese dekaadi õhutemperatuur oli keskmisest ligi kolm kraadi madalam, see tingis mõnevõrra pikema tärkamisaja. Mai keskmine õhutemperatuur oli +11°C, sademeid oli tavapärasest kaks korda rohkem (91,5 mm). Juuni õhutemperatuur jäi normipiiresse, sademeid oli kolmandiku võrra vähem kui tavaliselt. Juulis sadas pool tavalisest kuunormist ja õhutemperatuur oli keskmisest paari kraadi võrra soojem. Kuivaperiood põhjustas kindlasti suviviljade mõningase saagilanguse, samuti mõjutas ta varajaste kartulisortide saaki. Augusti I dekaadi sajud olulist saagi kvaliteedi langust ei põhjustanud. Teraviljad koristati vihmahoogude vahelt.

Kokkuvõte

2005. katseaastat iseloomustavad järgmised märksõnad:

põuane suvi
väga erinev ilmastik katsekohtades
vähene haiguste levik
hilisvõrsete tekkimine
sügisene koristusaegne vihm, mille tõttu terad läksid peas kasvama.

Koostasid:

Viljandi katsekeskus

Ülla Põldur
Marju Kaasik
Elve Türk
Matis Moks

Kuusiku katsekeskus

Loona Isak
Rut Kaeval

Võru katsejaam

Rein Peedel
Jüri Kukk
Taivo Molok

TALIRUKIS / WINTER RYE

Secale cereale L.

2006.a. Eesti Sordilehte võetud uus talirukki sort

‘**Recrut**’ Suure saagipotentsiaali ja 1000 tera massiga. Keskmise mahukaaluga. Väikese proteiinisaldusega. Haigustesse nakatub keskmiselt. Hea talvekindluse ja lumiseende nakatumise kindlusega. Katses aastatel 2004, 2005.

Talirukki sortide levik 2005*

Sort	Tunnustatud pind, ha	Sort	Tunnustatud pind, ha	Sort	Tunnustatud pind, ha
Vambo	50,6	Elvi	40,1	Sangaste	6,5
Recrut	42,3	Matador	33,7		

* Vastavalt Taimetoodangu Inspektsiooni põldtunnustamise andmetele

Katse agrotehnika

Katseaasta 2004/2005	Viljandi	Võru	Kuusiku
Mullastik	LP(g); sl	Lk II(g); ls2	Ko; sl
pH	5,1	6,0	5,9
Org C %	1,0	1,2	3,8
P sisal. mg/ kg	101	390	91
K sisal. mg/ kg	112	148	134
Eelvili	mustkesa	mustkesa	suviteravili
Külvinorm	pop 500id.tera/m ² hüb 350id.tera/m ²	pop 500id.tera/m ² hüb 350 id.tera/m ²	pop 500id.tera/m ² hüb 350 id.tera/m ²
Külvi kuupäev	10.09.04	16.09.04	11.09.04
Väetis (TA/ha): N-P-K N	20-18-83 68	10-9-42 105	0-10-50 80 30
Väetamise aeg:	09.09.04 07.04.05	14.09.04 14.04.05	09.09.04 11.04.05 09.05.05
Taimekaitse: l/ha; kg/ha			
Granstar	0,01	0,015	0,015
Lontrel	0,30	-	0,30
Fastac	-	-	-
Contact	0,10	0,10	-
Töötlemise kuupäev:	05.05.05	09.05.05	12.05.05

2005.a. talirukki katseandmed

Sort Variety	Saagikus, kg/ha Yield, kg/hect			1000 tera mass, g 1000 kernel weight, g			Kasvuaeg, päeva Growing period, days		
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku
Elvi	6804	6949	7854	27,9	26,3	29,5	339	319	327
Esprit	9078	7557	7461	29,8	27,3	31,1	339	321	324
Recrut	7501	7615	7247	30,7	29,4	33,5	339	322	325
PD5% (LSD)	352,35	61,2	816,92						

Sort Variety	Talvekindlus, Winter hardiness, 1-9 p (1=halb/bad)			Taimede kõrgus, cm Height of plants, cm			Lamandumine/ Lodging, 1-9p (1=ei lamandu/not lodged)		
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku
Elvi	8,3	7	6	175	173	180	5	1	7
Esprit	8,0	8	2	147	156	150	4	1	7
Recrut	8,0	8	3	154	163	157	4	1	6

Sort Variety	Langemisarv, sek Falling number, sec			Proteiin kuivaines, % Protein d.b., %			Mahukaal, g/l Volume weight, g/l		
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku
Elvi	62	137	62	10,3	10,1	9,7	698	712	678
Esprit	69	231	69	9,6	9,3	9,6	717	724	721
Recrut	62	199	62	8,8	9,5	10,2	710	720	689

Talirukki haigused / Diseases, 1-9 p (1=nakkus puudub/not infected)

Sort Variety	Lumiseen <i>Monographella nivalis</i>			Äärislaiksus <i>Rynchosporium</i> spp.			Rukkileherooste <i>Puccinia dispersa</i>		
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku
Elvi	2	2	8	3	3	2	1	-	2
Esprit	2	2	9	2,5	3	2	1	-	2
Recrut	2	2	9	3	4	2	1	-	2

Sort Variety	Kõrrerooste <i>Puccinia graminis</i>			Jahukaste <i>Blumeria graminis</i>		
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku
Elvi	1	2	4	1	4	2
Esprit	2	2	7	1	4	2
Recrut	3	2	5	1	2	2

TALINISU / WINTER WHEAT

Triticum aestivum L.

2006.a. Eesti Sordilehte võetud uued talinisu sordid

‘**Anthus**’ Hiline. Suure saagipotentsiaaliga. Seisukindel. Keskmise mahukaalu ja 1000 tera massiga. Keskmise kleepvalgu- ja proteiinisisaldusega. Haigustesse nakatub keskmiselt. Hea talvekindlusega. Katses aastatel 2004, 2005.

‘**Flair**’ Keskvalmiv. Suure saagipotentsiaaliga. Hea seisukindlusega. Keskmise mahukaalu ja 1000 tera massiga. Keskmise kleepvalgu- ja proteiinisisaldusega. Haigustesse nakatub keskmiselt. Keskmise talvekindlusega. Katsetes aastatel 2004, 2005.

‘**Olivin**’ Hiline. Suure saagipotentsiaaliga. Keskmise seisukindlusega. Keskmise mahukaalu ja 1000 tera massiga. Hea kleepvalgu- ja keskmise proteiinisisaldusega. Hea talvekindlusega. Haigustesse nakatub keskmiselt. Katsetes aastatel 2004, 2005.

‘**Vergas**’ Hiline. Suure saagipotentsiaaliga. Keskmise seisukindlusega. Keskmise mahukaalu ja 1000 tera massiga. Hea kleepvalgu ja keskmise proteiinisisaldusega. Hea talvekindlusega. Haigustesse nakatub keskmiselt. Katsetes aastatel 2004, 2005.

Talinisusortide levik 2005*

Sort	Tunnustatud pind, ha	Sort	Tunnustatud pind, ha	Sort	Tunnustatud pind, ha
Bjørke	230,3	Flair	67,4	Olivin	26,8
Portal	134,3	Ramiro	59,0	Sani	23,6
Sirvinta 1	105,4	Lars	45,0	Corveta	14,3
Tarso	73,1	Gunbo	29,0	Bill	10,0
Compliment	73,0	Residence	28,6	Ada	4,5

* Vastavalt Taimetoodangu Inspektsiooni põldtunnustamise andmetele

Katse agrotehnika

Katseaasta 2004/2005	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva SAI
Mullastik	LP (g); ls	Lk II (g); ls2	Ko; pl/sl	Ko; ls
pH	5,5	6,0	5,9	6,1
Org C %	1,5	1,2	3,8	1,6
P sisal. mg/ kg	53	390	91	204
K sisal. mg/ kg	74	148	134	183
Eelvili	mustkesa	mustkesa	suviteravili	mustkesa
Külvinorm	400 id.tera/m ²	400 id.tera/m ²	400 id.tera/m ²	400 id.tera/m ²
Külvi kuupäev	10.09.04	16.09.04	11.09.04	10.09.04
Väetis (TA/ha); väetamise kuupäev				
N-P-K	20-18-83; 09.09.04	10-9-42; 14.09.04	0-10-50; 09.09.04	0-12-62; 08.04
N	34; 07.04.05	80; 14.04.05	80; 11.04.05	75; 25.04.05
N	51; 09.05.05	20; 10.06.05	30; 09.05.05	40; 16.05.05
Taimekaitse: l/ha; kg/ha; töötlemise kuupäev				
Granstar	0,01; 05.05.05	0,015; 09.05.05	0,015; 12.05.05	-
Lontrel	0,3; 05.05.05	-	0,3; 12.05.05	-
Lintur	-	-	-	0,16; 12.05.05
Falcon F1*	0,3; 05.05.05	0,3 20.05.05	0,6; 20.05.05	-
Contact	0,1; 05.05.05	0,1; 09.05.05	-	-
Artea 330 EC F1*	0,5; 31.05.05	0,5; 09.06.05	0,5; 31.05.05	0,5; 30.05.05
Amistar F1*	-	-	-	0,7; 27.06.05

*F1=faktor 1 haigustõrjega /sprayed with fungicide F2=faktor 2 ilma haigustõrjeta/without spraying

2005.a. talinisu katseandmed

Sort Variety	Saagikus, kg/ha Yield, kg/hect								1000 tera mass, g 1000 kernel weight, g			
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F1	F1	F1
Akteur	8578	7770	8144	7608	8916	8507	8245	7533	38,1	39,6	38,9	41,1
Anthus	9481	8570	8578	7358	9818	9377	9005	7965	37,3	34,7	37,4	39,0
Compliment	8196	7939	7595	6448	8894	7513	8437	7106	37,8	33,9	36,7	38,3
Cubus	8735	8438	7928	7553	8840	8250	7899	7058	38,5	34,2	36,2	39,0
Dorota	9170	8694	8485	6173	9120	8701	9059	8108	34,2	33,5	36	36,9
Flair	8939	8812	8063	6919	9449	9385	8748	8355	35,2	34,7	37,7	35,9
Lars	9250	8159	8052	6655	8218	8007	8048	7301	37,3	35,7	35,8	37,4
Magnifik	8719	8418	7589	6177	8444	7885	8613	8566	31,9	32,6	33,6	37,8
Olivin	8726	8825	8673	7028	9593	8263	9414	8813	31,9	33,7	33,9	35,4
Opus	9729	9308	8049	6800	9433	8811	8217	7813	38,7	36,0	39	42,9
Portal	7808	8072	8319	7166	8920	8395	9352	7918	33,9	36,2	34,1	36,4
Ramiro	8331	8317	6941	6346	7489	7042	8259	7790	44,4	38,9	41,2	44,4
Sani	7367	7079	7124	5616	7305	6608	7148	6296	37,6	36,2	34	37,4
Tarso	8296	8056	7053	6458	7968	7124	8606	7804	32,5	31,5	31,4	33,5
Tiger	8395	7973	7976	6600	8350	8468	7747	7584	44,2	40,0	41,4	42,4
Urho	7713	7410	6721	5883	8299	7538	8129	7277	33,9	32,3	33,2	36,3
Vergas	8638	7881	8275	7251	9313	8252	8656	7715	37,2	34,6	36,1	39,1
PD5% (LSD)	723	516	570	705	482	557	548	598				

Sort Variety	Kasvuaeg, päeva Growing period, days								Talvekindlus, Winter hardiness, 1-9 p (1=halb/bad)			
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1,F2	F1,F2	F1,F2	F1,F2
Akteur	328	333	321	321	327	325	327	327	8,5	8	8	6,8
Anthus	333	333	320	320	329	327	330	326	8,3	8	8	6,0
Compliment	328	328	320	320	324	321	327	324	8,3	8	7	6,5
Cubus	328	327	317	317	323	320	325	325	7,8	8	7	6,0
Dorota	333	328	319	319	328	326	331	326	8,3	7	8	7,3
Flair	333	328	320	320	325	323	327	326	7,0	8	7	6,5
Lars	327	327	319	319	324	321	328	325	8,0	8	7	6,3
Magnifik	333	333	322	322	329	327	332	329	7,8	8	8	7,3
Olivin	333	333	323	323	328	326	331	330	8,3	8	7	7,0
Opus	328	333	319	319	326	324	331	329	8,5	8	7	6,5
Portal	333	333	322	322	326	324	327	327	7,8	8	8	7,5
Ramiro	325	321	317	317	320	317	320	319	8,0	8	8	8,3
Sani	326	326	317	317	322	318	325	324	8,0	9	8	7,8
Tarso	328	333	319	319	324	322	327	325	8,5	9	8	7,3
Tiger	328	328	317	317	326	323	325	326	7,5	7	8	7,0
Urho	327	327	320	320	326	324	327	326	8,0	8	8	7,8
Vergas	333	333	320	320	327	325	328	326	8,0	8	8	6,8

Sort Variety	Proteiin kuivaines, % Protein d.b., %				Langemisarv, sek Falling number, sec			
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1
Akteur	13,0	12,5	9,7	10,5	109	285	334	329
Anthus	10,5	10,8	12,3	8,4	65	272	292	253
Compliment	12,5	11,4	10,0	9,7	116	343	326	297
Cubus	10,7	10,8	10,0	9,6	382	263	318	344
Dorota	10,8	11,5	9,8	9,2	89	273	192	242
Flair	10,7	10,4	9,6	7,6	78	201	244	201
Lars	11,0	11,2	9,6	9,7	335	248	292	289
Magnifik	11,4	11,7	9,4	9,8	62	250	287	278
Olivin	12,3	11,6	10,0	9,8	117	276	293	270
Opus	10,4	10,5	8,9	9,4	75	249	291	227
Portal	12,7	11,9	9,9	10,5	64	227	340	355
Ramiro	11,8	12,2	10,8	9,8	247	207	253	193
Sani	12,9	12,3	11,3	10,3	326	283	305	218
Tarso	11,4	12,5	10,7	10,1	132	303	375	332
Tiger	12,6	12,0	10,8	10,0	289	255	259	241
Urho	11,5	11,7	9,9	10,6	321	299	273	260
Vergas	11,9	11,8	10,2	9,6	64	182	272	172

Sort Variety	Kleepevalk / Glue protein content, %				Gluteenindeks / Gluten index			
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1
Akteur	28,3	26,0	20,2	21,2	83	92	93	96
Anthus	21,8	22,5	18,5	16,0	69	77	83	96
Compliment	28,3	23,4	20,3	18,3	56	81	84	83
Cubus	20,6	20,0	16,1	15,4	95	96	97	97
Dorota	20,3	21,4	20,8	14,8	97	96	72	96
Flair	22,7	21,8	19,4	12,5	68	74	77	98
Lars	24,9	24,2	19,7	20,0	57	57	87	89
Magnifik	24,4	25,9	18,5	20,7	56	73	94	55
Olivin	27,8	25,1	22,0	21,7	68	81	70	66
Opus	21,6	21,7	18,5	18,8	83	92	94	94
Portal	25,6	24,9	18,2	21,0	79	86	97	91
Ramiro	26,5	26,1	22,1	20,3	73	78	83	82
Sani	30,3	26,9	24,6	20,3	66	37	90	93
Tarso	24,6	28,5	22,3	21,2	64	52	71	69
Tiger	28,6	25,4	22,3	19,4	61	66	68	93
Urho	26,8	26,0	21,1	22,8	40	56	52	44
Vergas	26,5	24,7	21,6	19,2	21	33	44	22

Sort Variety	Mahukaal, g/l Volume weight, g/l				Zeleny arv Zeleny value			
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1
Akteur	790	773	809	805	46,8	48,5	25,9	39,0
Anthus	777	757	793	772	36,0	39,8	24,5	20,9
Compliment	781	747	793	791	42,6	42,3	30,9	32,8
Cubus	825	752	794	794	43,4	37,3	30,6	34,6
Dorota	768	740	775	772	36,0	42,0	25,5	26,7
Flair	748	724	758	752	34,7	37,1	26,7	18,4
Lars	779	753	783	793	47,4	43,7	30,5	35,1
Magnifik	777	759	782	791	42,0	49,9	23,4	37,8
Olivin	800	764	796	783	48,6	45,8	30,4	33,4
Opus	741	714	751	752	35,0	37,9	25,9	33,0
Portal	754	729	760	760	42,4	44,4	25,6	34,8
Ramiro	822	754	821	805	52,1	49,6	40,6	36,8
Sani	808	764	802	789	56,2	48,9	42,2	40,6
Tarso	767	754	792	792	39,7	47,9	36,5	35,5
Tiger	820	748	803	778	55,1	48,9	40,1	36,0
Urho	779	731	757	764	48,8	49,0	28,9	42,0
Vergas	789	752	791	780	44,6	43,1	29,8	29,3

Sort Variety	Taimede kõrgus, cm Height of plants, cm								Lamandumine, 1-9 p (1=ei lamandu) Lodging, 1-9 p (1=not lodged)							
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Akteur	109	109	108	105	102	103	109	107	2	1	1	1	1	1	1	1
Anthus	95	95	93	91	88	94	90	93	1	1	1	1	1	1	1	1
Compliment	101	106	98	100	95	94	94	97	3	2	1	1	1	3	1	1
Cubus	85	87	82	80	79	82	81	84	1	1	1	1	1	3	1	1
Dorota	95	94	91	90	84	87	86	101	2	2	1	1	1	3	1	1
Flair	108	106	106	102	101	97	96	102	1	2	1	1	1	1	1	1
Lars	100	104	89	93	86	91	97	98	2	1	1	1	1	1	1	1
Magnifik	104	103	102	97	89	93	100	102	4	3	1	1	1	1	1,5	1,5
Olivin	105	105	102	98	97	99	101	101	2	2	1	1	1	1	1	1
Opus	93	96	85	86	86	86	90	89	2	2	1	1	1	1	1	1
Portal	109	112	111	111	104	106	109	110	2	2	1	1	3	3	1	1,5
Ramiro	115	117	106	94	102	110	110	110	2	1	1	1	3	4	1,5	2
Sani	114	116	109	106	114	110	115	113	5	5	1	1	7	7	4,5	8
Tarso	86	90	82	79	78	84	82	86	2	1	1	1	1	1	1	1
Tiger	115	113	112	112	113	111	110	110	1	1	1	1	1	3	1	1
Urho	123	126	117	113	115	121	118	120	2	2	1	1	5	5	3	3
Vergas	105	108	106	106	98	98	105	102	1	2	1	1	1	1	1	1

Talinisu haigused / Diseases, 1-9 p (1=nakkus puudub/not infected)

Sort Variety	Lumiseen - <i>Monographella nivalis</i>								Jahukaste - <i>Erysiphe graminis</i>							
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Akteur	2,0	2,0	2	2	3	3	1,0	1,5	1	1	1	1	1	2	1	1
Anthus	2,0	2,0	2	2	4	3	1,5	1,0	1	1	1	1	1	2	1	1
Compliment	2,3	2,3	2	2	4	4	2,0	1,0	1	1	1	1	1	2	1	1
Cubus	2,8	2,8	2	2	4	4	1,5	1,0	1	1	1	2	1	2	1	1
Dorota	2,5	2,5	3	3	3	4	1,5	1,5	1	1	1	1	1	3	1	1
Flair	3,0	3,0	2	2	4	4	1,5	1,0	1	1	1	1	1	3	1	1
Lars	2,3	2,3	2	2	5	4	1,5	1,0	1	1	1	1	2	3	1	1
Magnifik	1,8	1,8	2	2	3	3	2,0	1,0	1	1	1	1	1	3	1	1
Olivin	3,0	3,0	2	2	4	4	1,5	1,0	1	1	1	2	1	2	1	1
Opus	2,3	2,3	2	2	4	4	1,5	1,5	1	1	1	1	1	3	1	1
Portal	2,8	2,8	2	2	3	3	1,5	1,5	1	1	1	1	2	3	1	1
Ramiro	2,3	2,3	2	2	4	4	2,0	1,0	1	1	1	1	1	2	1	1
Sani	2,0	2,0	1	1	4	3	1,5	1,5	1	2	1	2	3	4	1	1
Tarso	2,0	2,0	1	1	3	2	1,5	1,5	1	1	1	1	1	3	1	1
Tiger	2,5	2,5	3	3	3	4	1,0	1,0	1	1	1	1	1	3	1	1
Urho	2,0	2,0	2	2	3	3	2,5	1,0	1	1	1	1	1	2	1	1
Vergas	1,3	1,3	2	2	3	3	1,0	1,5	1	1	1	1	1	3	1	1

Sort Variety	Helelaiksus - <i>Septoria</i> spp.								Pruunrooste - <i>Puccinia triticana</i>							
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Akteur	2,5	4,5	3	4	2	4	2	4	1	1	-	-	1	1	1	1
Anthus	2,5	4,5	4	5	1	3	2	3	1	1	-	-	1	1	1	1
Compliment	3,0	4,0	4	4	2	4	3	4	1	1	-	-	1	1	1	1
Cubus	2,5	4,0	3	4	1	5	2	4	1	1	-	-	1	1	1	1
Dorota	3,0	4,0	3	5	2	5	2	2	1	1	-	-	1	1	1	1
Flair	3,0	3,5	4	4	2	5	3,5	3	1	1	-	-	1	1	1	1
Lars	3,5	4,5	6	6	1	4	3	2	1	1	-	-	1	1	1	1
Magnifik	2,5	3,5	4	4	2	3	2	3	1	1	-	-	1	1	1	1
Olivin	3,0	4,5	4	5	2	4	2,5	1	1	1	-	-	1	1	1	1
Opus	3,5	4,0	6	6	1	4	1	1	1	1	-	-	1	1	1	1
Portal	2,5	4,0	3	4	2	4	2	3	1	1	-	-	1	1	1	1
Ramiro	3,0	3,5	4	5	2	5	5,5	4	1	1	-	-	1	1	1	1
Sani	4,0	5,0	4	5	2	5	2,5	4	1	1	-	-	1	1	1	1
Tarso	4,0	5,0	5	5	2	4	2	3	1	1	-	-	1	1	1	1
Tiger	4,0	5,0	4	5	2	5	4,5	4	1	1	-	-	1	1	1	1
Urho	3,0	4,0	4	4	2	4	2	4	1	1	-	-	1	1	1	1
Vergas	3,0	5,0	5	5	2	4	2	5	1	1	-	-	1	1	1	1

Sort Variety	Pruunlaiksus - <i>Cochliobolus sativum</i>								Fusarioos** 1-3p - <i>Fusarium</i> spp.							
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Akteur	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Anthus	1	1	4	4	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Compliment	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Cubus	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Dorota	1	1	2	5	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Flair	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Lars	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Magnifik	1	1	4	4	1	1	1	1	1	1,5	-	-	1	1	-	-
Olivin	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Opus	1	1	2	2	1	1	1	1	1	2,5	-	-	1	1	-	-
Portal	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Ramiro	1	1	4	4	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Sani	1	1	3	4	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Tarso	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Tiger	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Urho	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
Vergas	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-

** - 1 = nakkus puudub; 2 = nakkust esineb vähe; 3 = nakkust esineb tugevalt

TALITRITIKALE / WINTER TRITICALE

Triticosecale W.

Talitritikale sortide levik 2005*

Sort	Lamberto	SW Talentro
Tunnustatud pind, ha	42,0	2,2

* Vastavalt Taimetoodangu Inspektsiooni põldtunnustamise andmetele

Katse agrotehnika

Katseaasta 2004/2005	Viljandi	Võru	Kuusiku
Mullastik	LPg; ls	Lk II(g); ls2	Ko; sl
pH	5,1	6,0	6,0
Org C %	1,0	1,2	3,6
P sisal. mg/ kg	101	390	88
K sisal. mg/ kg	112	148	124
Eelvili	mustkesa	mustkesa	suviteravili
Külvinorm	350 id.tera/m ²	350 id.tera/m ²	350 id.tera/m ²
Külvi kuupäev	10.09.04	16.09.04	11.09.04
Väetis (TA/ha); väetamise kuupäev			
N-P-K	20-18-83; 09.09.04	10-9-42; 14.09.04	0-10-50; 09.09.04
N	68; 07.04.05	105; 14.04.05	80; 11.04.05
N			30; 09.05.05
Taimekaitse: l/ha; kg/ha; töötlemise kuupäev			
Granstar	0,01; 05.05.05	0,015; 09.05.05	0,015; 12.05.05
Lontrel	0,3; 05.05.05	-	0,3; 12.05.05
Contact	0,1; 05.05.05	0,1; 09.05.05	-

2005.a. talitritikale katseandmed

Sort Variety	Saagikus, kg/ha Yield, kg/hect			1000 tera mass (k.a), g 1000 kernel weight, g			Proteiin kuivaines, % Protein d.b., %		
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku
Lamberto	8519	7023	7519	36,6	31,0	31,6	10,5	11,3	9,7
Lupus	9295	8410	9174	39,8	33,0	35	9,7	11,0	8,2
Tritikon	8188	8486	8352	42,5	38,4	39,5	10,6	11,7	10,5
PD5% (LSD)	472,72	272,69	304,41						

Sort Variety	Kasvuaeg, päeva Growing period, days			Taimede kõrgus, cm Height of plants, cm			Lamandum./Lodging, 1-9 p (1=ei lamandu/not lodged)		
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku
Lamberto	333	319	321	125	117	91	1	1	1
Lupus	328	322	326	123	126	87	1	1	1
Tritikon	326	317	320	125	113	102	1	1	2

Sort Variety	Mahukaal / Volume weight, g/l			Langemisarv, s / Falling number, sec		
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku
Lamberto	721	697	685	124	182	152
Lupus	747	703	701	146	188	173
Tritikon	728	694	688	136	152	170

Sort Variety	Talvekindlus / Winter hardiness, 1-9 p (1=halb/bad)			Lumiseen - <i>Monographella nivalis</i> 1-9 p (1=nakkus puudub/not infected)		
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku
Lamberto	8,5	7	8	2	3	3
Lupus	7,0	7	8	3	2	3
Tritikon	6,8	7	7	3	2	4

Talitritikale haigused / Diseases, 1-9 p (1=nakkus puudub/not infected)

Sort Variety	Kõrreliste helelaikus - <i>Septoria spp.</i>			Jahukaste - <i>Blumeria graminis</i>		
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku
Lamberto	2,5	1	6	4,5	4	5
Lupus	2	1	2	1	1	2
Tritikon	3	3	6	1	1	2

Sort Variety	Pruunlaikus - <i>Cochliobolus sativum</i>			Punakaste* - <i>Fusarium spp.</i>		
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku
Lamberto	1	-	2	1	-	1
Lupus	1	-	1	1	-	1
Tritikon	1	-	1	1	-	1

* - 1 = nakkus puudub; 2 = nakkust esineb vähe; 3 = nakkust esineb tugevalt

TALIODER / WINTER BARLEY

Hordeum vulgare L.

2006.a. Eesti Sordilehte võetud uued taliodra sordid

‘**Ludmilla**’ Suure saagikusega, suure 1000 tera massiga, hea proteiinisaldusega. Tugeva võrsumisvõime ning keskmise talvekindlusega sort. Haigustest esines lumiseent, jahukastet, äärislaiksust, triiptõbe ja pruunlaiksust. Seeme kindlasti puhtida. Katses aastatel 2004, 2005.

‘**Naomie**’ Suure saagikusega, suure 1000 tera massiga, hea proteiinisaldusega. Hea talvekindlusega. Haigustest esines äärislaiksust, triiptõbe ja pruunlaiksust. Katses aastatel 2004, 2005.

Taliodrasortide levik 2005*

Sort	Tilia
Tunnustatud pind, ha	62,2

* Vastavalt Taimetoodangu Inspeksiooni põldtunnustamise andmetele

Katse agrotehnika

Katseaasta 2004/2005	Viljandi	Võru	Kuusiku
Mullastik	LP(g); ls	Lk II (g); ls2	Ko; sl
pH	5,5	6,0	6,0
Org C %	1,5	1,2	3,6
P sisal. mg/ kg	53	390	88
K sisal mg/ kg	74	148	124
Eelvili	mustkesa	mustkesa	suviteravili
Külvinorm	450 id.tera/m ²	450 id.tera/m ²	450 id.tera/m ²
Külvi kuupäev	10.09.04	16.09.04	11.09.04
Väetis (TA/ha); väetamise kuupäev			
N-P-K	20-18-83; 09.09.04	10-9-42; 14.09.04	0-10-50; 09.09.04
N	34; 07.04.05	80; 14.04.05	80; 11.04.05
N	51 09.05.05	20; 10.06.05	30; 09.05.05
Taimekaitse: l/ha; kg/ha; töötlemise kuupäev			
Granstar	0,01; 05.05.05	0,015; 09.05.05	0,015; 12.05.05
Lontrel	0,30; 05.05.05		0,3; 12.05.05
Falcon F1*	0,3; 05.05.05	0,3; 20.05.05	-
Contact	0,1; 05.05.05	0,1; 09.05.05	-
Artea 330 EC F1*	0,5; 31.05.05	0,5; 09.06.05	0,5; 31.05.05

* - F1 = faktor 1 – tehtud haiguste tõrje / sprayed with fungicide

- F2 = faktor 2 – ilma haigustõrjeta / without sprayng

2005.a. taliodra katseandmed

Sort Variety	Saagikus, kg/ha Yield, kg/hect						1000 t. mass k.a., g 1000 kernel weight in d.b., g		
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Viljandi	Võru	Kuusiku
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F1	F1
Candesse	6932	6592	7583	7026	7568	7317	42,3	43,8	43,3
Carola	7038	5841	8030	7461	7978	7878	41,8	42,5	47,2
Cinderella	8423	7871	7976	7423	9082	8429	41,4	46,7	43,2
Ludmilla	8422	7540	7979	7254	8630	7677	47,5	50,8	48,1
Naomie	7415	7091	8146	6706	8411	7615	44,4	45,3	47,2
Tilia	7256	6960	7400	6736	7568	7317	38,7	43,6	41,6
PD5% (LSD)	660,24	825,4	383,54	1134,55	826,86	1073,47			

Sort Variety	Kasvuaeg, päeva Growing period, days						Talvekindlus, Winter hardness, 1-9p (1=halb/1=bad)			Protein k.a., % Protein d.b., %		
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1,F2	F1,F2	F1,F2	F1	F1	F1
Candesse	307	307	308	308	308	307	7,5	9	7	11,8	11,4	11,7
Carola	307	307	307	307	310	309	8,0	9	7	11,1	10,1	10,6
Cinderella	307	307	307	307	309	308	7,8	8	8	11,0	11,0	9,0
Ludmilla	307	304	308	308	308	307	7,3	7	6	11,9	11,7	9,9
Naomie	311	311	309	309	310	309	8,0	8	8	11,9	10,6	11,0
Tilia	307	307	308	308	309	308	7,0	8	6	11,8	11,0	10,7

Sort Variety	Mahukaal, g/l Volume weight, g/l			Jääk sõelal 2,8mm, % Sieving >2,8mm sieve, %			Jääk sõelal 2,5mm, % Sieving >2,5mm sieve, %		
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku	Viljandi	Võru	Kuusiku
	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1
Candesse	668	679	667	52,2	60,0	61,9	92,4	65,4	93,4
Carola	649	665	645	51,3	55,5	80,7	88,8	92,3	96,1
Cinderella	652	655	686	45,8	53,4	50,3	90,4	92,6	81,2
Ludmilla	670	661	675	72,3	75,2	78,0	94,6	96,6	96,1
Naomie	654	661	671	65,3	56,4	70,0	95,1	94,6	94,9
Tilia	640	655	655	40,9	60,0	65,3	86,5	95,9	94,5

Sort Variety	Taimede kõrgus, cm Height of plants, cm						Lamandumine, 1-9 p (1=ei lamandu) Lodging, 1-9 p (1=not lodged)					
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Viljandi		Võru		Kuusiku	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Candesse	91	94	86	91	81	89	1	1	1	1	1	1
Carola	102	100	92	92	89	95	1	1	1	1	1	1
Cinderella	98	103	95	93	99	98	1	1	1	1	1	1
Ludmilla	103	98	94	94	98	99	1	1	1	1	1	1
Naomie	95	101	90	86	87	87	1	1	1	1	1	1
Tilia	105	104	96	95	98	97	1	1	1	1	2	3

Taliotra haigused / Diseases, 1-9 p (1=nakkus puudub/not infected)

Sort Variety	Lumiseen - <i>Monographella nivalis</i>						Võrklaikus - <i>Pyrenophora teres</i>					
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Viljandi		Võru		Kuusiku	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Candesse	2	2	2	1	5	3	2,5	2,5	2	1	1	1
Carola	2	3	1	2	4	4	2	3	1	1	1	2
Cinderella	2	2,5	2	2	2	3	2	3	2	1	1	1
Ludmilla	2	2	3	3	5	6	2	3	1	1	1	1
Naomie	2	2	2	2	3	3	2	2	1	1	1	1
Tilia	3	2,5	2	2	5	5	2,5	3	1	1	2	3

Sort Variety	Äärislaikus - <i>Rynchosporium secalis</i>						Punakaste** - <i>Fusarium spp.</i>					
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Viljandi		Võru		Kuusiku	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Candesse	2	3	3	3	4	5	1	1	-	-	1	1
Carola	2	3,5	2	3	2	3	1	1	-	-	1	1
Cinderella	2	2	1	3	2	2	1	1	-	-	1	1
Ludmilla	2	3	4	3	3	5	1	1	-	-	1	1
Naomie	2,5	3,5	3	3	4	4	1	1	-	-	1	1
Tilia	3	3,5	4	3	5	7	1	1	-	-	1	1

** - 1 = nakkus puudub; 2 = nakkust esineb vähe; 3 = nakkust esineb tugevalt

Sort Variety	Triiptõbi - <i>Pyrenophora graminea</i>						Kõrreliste pruunlaikus <i>Cochliobolus sativus</i>					
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Viljandi		Võru		Kuusiku	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Candesse	2,5	3	2	4	1	1	3,5	4	2	2	5	7
Carola	2	3	2	2	1	1	3	4	3	4	3	4
Edda	2,5	3	3	3	1	1	3	4,5	1	3	3	4
Ludmilla	2	3	2	1	1	1	3,5	4,5	2	2	4	5
Tilia	2,5	3	2	2	1	1	3,5	4	2	1	4	5
Naomie	2	2,5	3	4	1	1	3,5	4	1	1	3	4

Sort Variety	Jahukaste - <i>Blumeria graminis</i>					
	Viljandi		Võru		Kuusiku	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Candesse	1	1	1	1	1	3
Carola	1	1	1	1	1	1
Edda	1	1	1	1	1	1
Ludmilla	1	1	1	1	1	1
Tilia	1	1	1	1	1	1
Naomie	1	1	1	1	1	1

SUVINISU / SPRING WHEAT

Triticum aestivum L.

2006.a. Eesti Sordilehte võetud uus suvinisu sort

‘Picolo’ Kõrge saagikus. Keskmise proteiinisaldus. Suur mahukaal. Suur 1000 tera mass. Kleepevalgu sisaldus hea, gluteenindeks madal. Hiline. Seisukindlus rahuldav. Vastuvõtlik helelaiksusele. Katses aastatel 2001, 2002, 2005.

Suvinisusortide levik 2005*

Sort	Tunnustatud pind, ha	Sort	Tunnustatud pind, ha	Sort	Tunnustatud pind, ha
Vinjett	682,7	Baldus	78,5	Manu	25,9
Zebra	618,5	Picolo	68,6	Helle	20,6
Triso	450,5	Monsun	41,3	Munk	5,9
SW Estrad	165,6				

*Vastavalt Taimetoodangu Inspeksiooni põldtunnustamise andmetele

Katse agrotehnika

Katseaasta 2005	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva SAI
Mullastik	KI; ls	Lk II (g); ls2	Ko; ls	KI; ls
pH	5,9	6,4	7,0	5,6
Org C %	1,4	1,6	3,1	2,5
P sisal. mg/ kg	67	206	159	218
K sisal. mg/ kg	122	103	92	143
Eelvili	mustkesa	mustkesa	mustkesa	mustkesa
Külvinorm	600 id.tera/m ²	600 id.tera/m ²	600 id.tera/m ²	600 id.tera/m ²
Külvi kuupäev	26.04	27.04	26.04	03.05
Vätis (TA/ha); väetamise kuupäev				
N-P-K	85-14-46; 25.04	75- 26- 48; 26.04	80-14-44; 25.04	90-20-63; 30.04
N	17; 30.05	35; 07.06	20; 08.06	15; 16.06
Taimekaitse: l/ha; kg/ha; töötlemise kuupäev				
Granstar	0,01; 27.05	0,01; 30.05	0,015; 09.06	-
Monitor	-	-	-	0,25 03.06
Banvel 4S	0,3; 27.05	0,15; 30.05	-	-
Lontrel	-	-	0,3 09.06	-
Falcon F1*	0,6; 03.06	-	0,6; 08.06	-
MCPA	-	-	-	1 16.06
Artea 330 EC F1*	0,6; 20.06	0,5; 15.06	0,5; 15.06	0,5; 25.06
Amistar Xtr				
F1*	-	-	-	0,75; 15.07
Actara	-	-	-	0,6 30.06

* - F1 = faktor 1 – tehtud haiguste tõrje / sprayed with fungicide

- F2 = faktor 2 – ilma haigustõrjeta / without spraying

2005.a. suvinisu katseandmed

Sort Variety	Saagikus, kg/ha Yield, kg/hect								1000 tera mass, g 1000 kernel weight, g			
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F1	F1	F1
Aune	4400	6028	4359	4087	3645	5596	5949	6256	25,3	25,7	33,7	29,1
Bjarne	5300	6251	4485	4479	4775	5801	6271	6431	29,2	26	31,8	27,3
BOJ 10102	5439	5534	4137	3754	2000	3077	5978	6366	32,5	31,4	34,6	34,4
Helle	4770	4947	4328	4390	3392	4266	5458	6060	25,5	24,9	28	29,2
Kadrilj	5737	6498	5241	5334	4200	5788	6745	7383	35,2	33	39,1	37,8
Kruunu	5270	5894	4058	3977	4764	4303	6526	6524	30,9	29	34,3	33,0
Manu	4591	5483	4072	4064	3180	3333	5664	5675	27,5	30,2	33,3	30,1
Munk	5854	6411	5980	5216	5456	5660	6689	7090	32,9	33,1	35,6	33,3
Picolo	6433	6889	6015	5196	5891	6300	6784	6564	34,6	32,5	36,5	33,4
SW Estrad	5365	5600	4723	5140	4906	4702	6664	6689	33,9	32,6	32,7	35,6
Zebra	5313	6217	5220	4513	4718	5077	6433	6924	33,2	33	35,9	37,4
Triso	5813	6163	5485	5147	5195	5603	6606	6832	34,2	34,3	34,4	35,0
Vinjett	5705	6359	4476	4333	4713	5686	6485	6587	32,7	31,3	34,1	34,0
PD5% (LSD)	504	527	510	690	912	1597	515	587				

Sort Variety	Kasvuaeg, päeva Growing period, days								Mahukaal, g/l Volume weight, g/l			
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F1	F1	F1
Aune	111	112	112	109	110	105	106	112	734	764	773	785
Bjarne	112	111	111	107	111	107	106	111	736	753	774	777
BOJ 10102	113	112	111	106	111	106	107	106	758	764	805	805
Helle	111	111	111	107	110	105	110	109	769	777	757	800
Kadrilj	114	114	112	109	113	109	109	111	777	790	792	816
Kruunu	112	111	113	110	111	107	111	109	750	763	788	813
Manu	108	108	111	106	110	106	104	107	762	780	785	798
Munk	117	117	113	111	115	112	111	106	767	763	809	794
Picolo	114	112	112	110	114	110	110	108	776	775	802	816
SW Estrad	117	114	113	113	114	111	112	108	776	789	792	830
Zebra	111	114	113	110	114	110	108	110	786	789	814	832
Triso	117	112	113	112	116	113	111	111	802	794	833	833
Vinjett	111	112	113	110	113	110	108	105	758	778	793	810

Sort Variety	Proteiin kuivaines / Protein d.b., %				Langemisarv, sek / Falling number, sec			
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1
Aune	12,0	13,3	17,1	14,3	63	324	107	191
Bjarne	11,7	12,2	14,3	13,6	62	352	115	182
BOJ 10102	13,5	13,5	15,2	15,3	81	366	119	325
Helle	12,9	14,1	19,8	15,8	62	248	70	130
Kadrilj	11,7	11,7	15,4	13,0	75	210	84	198
Kruunu	11,1	11,9	14,5	13,2	179	279	173	270
Manu	13,9	14	19,9	16,3	71	287	81	191
Munk	11,8	12,4	13,9	13,8	69	220	102	117
Piccolo	11,1	12,2	13,3	12,9	85	168	131	230
SW Estrad	10,6	11,6	15,3	12,5	62	225	67	219
Zebra	11,7	12,7	13,9	13,0	128	276	197	297
Triso	12,1	12,1	14,6	14,0	150	233	148	268
Vinjett	10,9	12,5	14,8	13,2	62	230	76	206

Sort Variety	Kleepevalk / Glue protein content, %				Gluteenindeks / Gluten index				Zeleny arv / Zeleny value			
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1
Aune	23,9	28,4	45,3	31,4	73	77	20	76	40,4	57,9	73,9	65,6
Bjarne	20,5	23,3	32,9	29,3	96	96	54	87	43,9	51,3	60,6	60,8
BOJ 10102	30,1	31,3	34,7	37,1	38	48	30	42	55,0	60	65,2	72,4
Helle	27,5	32,7	48,0	40,5	66	66	11	50	51,9	63,9	91,3	75,6
Kadrilj	25,1	25,6	37,1	30,3	84	81	10	75	44,2	45,9	63,8	58,9
Kruunu	22,9	25	36,7	30,8	77	81	44	66	40,7	47,1	61,8	59,6
Manu	29,5	31,1	54,0	37,7	82	82	38	75	56,0	61,8	89,5	76,4
Munk	24,2	26,9	31,6	31,6	68	51	29	46	47,3	47,8	55,2	60,5
Piccolo	21,7	26,6	31,5	29,8	78	74	49	63	43,0	48,5	53,8	53,3
SW Estrad	22,8	25,9	36,8	28,6	28	53	9	51	36,4	43,3	63,3	53,9
Zebra	24,3	26,7	32,8	27,9	77	86	41	85	44,8	51,7	56,2	55,0
Triso	25,6	27,4	36,4	31,9	76	62	55	68	49,8	47,4	61,5	62,2
Vinjett	19,5	27,9	35,7	29,3	85	74	27	74	37,8	52,4	63,6	58,1

Sort Variety	Taimede kõrgus, cm Height of plants, cm								Lamandumine, 1-9 p (1=ei lamandu) Lodging, 1-9 p (1=not lodged)							
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Aune	92	99	107	102	89	99	92	97	1	2	1	1	3	5	2,0	2,8
Bjarne	67	79	82	80	74	78	73	75	1	1	1	1	1	1	1,0	1,0
BOJ 10102	93	101	110	105	80	90	103	104	1	1	1	1	1	1	2,5	2,8
Helle	87	93	97	97	78	80	91	96	1	1	1	1	1	1	1,3	1,5
Kadrilj	89	92	98	98	85	94	92	93	1	2	1	1	1	1	2,5	2,0
Kruunu	101	104	105	110	88	102	100	101	1	2	1	1	3	1	2,5	2,0
Manu	89	104	114	116	96	100	105	107	1	1	1	1	3	3	2,0	2,0
Munk	87	89	94	96	76	83	83	86	1	1	1	1	1	1	1,8	1,3
Picolo	88	86	90	90	80	86	80	86	1	1	1	1	3	3	2,0	2,5
SW Estrad	94	95	98	100	88	91	92	95	1	1	1	1	3	1	1,0	1,5
Zebra	92	99	107	108	86	94	98	103	1	1	1	1	1	3	2,0	2,0
Triso	94	97	104	104	85	93	93	96	1	2	1	1	3	3	2,0	1,8
Vinjett	91	91	101	103	85	92	90	98	1	2	1	1	1	3	2,0	2,0

Suvinisu haigused / Diseases, 1-9 p (1=nakkus puudub/not infected)

Sort Variety	Helelaiksus - <i>Septoria</i> spp.								Jahukaste - <i>Erysiphe graminis</i>							
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Aune	2	4	4	6	2	5	1	1	1	1	1	1	1	2	2,0	4,0
Bjarne	2,5	4	6	6	2	5	1	1	1	1	1	1	1	2	1,0	1,0
BOJ 10102	2	4	6	8	1	3	1	1	1	2,5	1	2	3	5	3,5	9,0
Helle	3,5	5	7	8	3	5	1	2	1	1	1	1	1	2	1,0	1,0
Kadrilj	2	3	4	6	1	4	1	2	1	1,5	1	1	1	1	1,0	1,0
Kruunu	2,5	4	6	7	1	4	1	1	1	1,5	1	2	2	3	3,5	8,5
Manu	3,5	4	5	7	1	4	1	1	1	1	1	2	2	3	7,0	7,5
Munk	2,5	3	4	4	2	5	1	2	1	1,5	1	2	1	3	2,0	4,0
Picolo	2,5	4	4	6	2	5	1	1	1	1	1	2	1	3	2,0	4,5
SW Estrad	2	2	5	3	1	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1,0	1,0
Zebra	2,5	3,5	6	4	2	4	1	1	1	1	1	1	1	2	1,0	1,0
Triso	2,5	3,5	5	4	2	4	1	2	1	1	1	1	1	2	2,0	3,5
Vinjett	3,5	4,5	7	3	2	4	1	1,5	1	1	1	1	1	1	1,0	1,0

Sort Variety	Pruunlaiksus - <i>Cochliobolus sativum</i>								Triiptõlvik <i>Drechslera</i> <i>Tritici repentis</i>	
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Aune	1	1	1	1	1	1	1	1	6,0	7,5
Bjarne	1	1	1	1	1	1	1	1	4,0	7,5
BOJ 10102	1	1	1	1	2	4	1	1	5,5	8,0
Helle	1	1	1	1	1	1	1	1,5	7,5	8,0
Kadrilj	1	1	1	1	1	1	1	1,5	4,5	4,0
Kruunu	1	1	1	1	1	1	1	1	5,0	7,0
Manu	1	1	1	1	1	1	1	1	6,5	8,5
Munk	1	1	1	1	1	1	1	1,5	3,0	4,0
Picolo	1	1	1	1	1	1	1	1	6,5	6,0
SW Estrad	1	1	1	1	1	1	1	1	4,0	4,5
Zebra	1	1	1	1	1	1	1	1	3,5	6,0
Triso	1	1	1	1	1	1	1	1,5	4,5	5,0
Vinjett	1	1	1	1	1	1	1	1,3	6,0	6,0

** - 1 = nakkus puudub; 2 = nakkust esineb vähe; 3 = nakkust esineb tugevalt

SUVIODER / BARLEY

Hordeum vulgare L.

2006.a. Eesti Sordilehte võetud uued suviodra sordid

‘Mercada’ Kõrge saagikus. Suur 1000 tera mass, keskmine proteiinisaldus. Väga hea teraühtlikkus. Haigustele vähe vastuvõtlik. Hea seisukindlus. Keskvalmiv. Katses aastatel 2004, 2005.

‘Margret’ Kõrge saagikus. Keskmine 1000 tera mass. Hea teraühtlikkus. Haigustele vähe vastuvõtlik. Hea seisukindlus. Keskvalmiv. Katses aastatel 2004, 2005.

‘Power’ Kõrge saagikus. Keskmine 1000 tera mass. Hea teraühtlikkus. Kõrge mahukaal. Haigustele vähe vastuvõtlik. Seisukindlus keskmine. Hiline õlleoder. Katses aastatel 2004, 2005.

Suviodrasortide levik 2005*

Sort	Tunnustatud pind, ha	Sort	Tunnustatud pind, ha	Sort	Tunnustatud pind, ha
Anni	988,3	Tolar	122,2	Viskosa	13,6
Justina	701,6	Zazjorski 85	119,5	Xanadu	11,0
Annabell	605,8	Danuta	103,3	Vivendi	10,4
Gaute	385,9	Baronesse	96,0	Mette	7,0
Arve	226,9	Auriga	58,9	Tocada	4,6
Inari	173,8	Elo	14,0		
Barke	154,7				

* Vastavalt Taimetoodangu Inspektsiooni põldtunnustamise andmetele

Katse agrotehnika

Katseaasta 2005	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva SAI
Mullastik	Klg; ls	LkII (g); ls2	Ko; ls	Ko; ls
pH	5,9	6,4	7,0	6,0
Org C %	1,4	1,6	3,1	2,1
P sisal. mg/ kg	67	206	159	189
K sisal. mg/ kg	122	103	92	161
Eelvil	mustkesa	mustkesa	mustkesa	raps
Külvinorm	350 id.tera/m ² - keskvalmivad; 600 id.tera/m ² - varajased			
Külvi kuupäev	26.04	27.04	26.04	06.05
Väetis (TA/ha); väetamise kuupäev				
N-P-K	84,5-14-45,5;25.04	75- 26- 48; 26.04	80-14-44; 25.04	90-20-63; 29.04
Taimekaitse: l/ha; kg/ha; töötlemise kuupäev				
Granstar	0,01; 27.05	0,01; 30.05	0,015; 09.06	0,01 02.06
Lontrel	-	-	0,3 09.06	-
Banvel 4S	0,3; 27.05	0,15; 30.05	-	-
Primus	-	-	-	0,06 02.06
Contact	0,1; 27.05	-	-	-
Artea 330 EC F1*	0,6; 20.06	0,5; 15.06	0,5; 15.06	0,4; 04.07

* - F1 = faktor 1 – tehtud haiguste tõrje / sprayed with fungicide

- F2 = faktor 2 – ilma haigustõrjeta / without spraying

2005.a. suviokra katseandmed

Sort Variety	Saagikus, kg/ha / Yield, kg/hect								1000 tera mass, g / TKW, g			
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F1	F1	F1
Annabell	6129	5980	6488	6691	6352	6352	7251	7377	37,9	41,1	34,2	40,4
Anni	5578	5483	5903	6625	5723	6431	7042	6698	41,6	44,8	38,7	44,7
Arve	5645	5019	5381	5674	5486	5535	6324	6159	33,2	35,0	29,2	29,0
Auriga	5522	5510	5955	7034	4766	6540	6802	7209	41,9	46,1	33,6	43,7
Barke	5724	5236	5901	5940	5820	6636	6760	6598	42,1	42,8	41,6	43,4
BOR 03143	5354	4855	5724	7396	5431	6243	6362	6021	41,1	44,9	34,4	41,8
BOR 03160	4667	4838	6060	5416	5929	6184	6164	6186	40,6	40,3	34	42,1
Class	5728	5707	6005	5867	6723	7130	6768	6975	42,4	44,8	39,4	44,9
Gaute	6030	5511	6172	5568	6374	5868	6440	6560	37,0	36,8	28,3	32,9
Gustav	5870	5500	6613	6880	6439	6439	6999	7229	40,9	43,8	34,6	43,3
Inari	5738	5550	5553	6170	3862	5691	6384	6468	43,9	45,6	30,0	46,4
J 2985	5440	5509	6430	6844	6191	6549	7100	7207	39,1	40,7	33,6	40,5
J 3033	5073	4986	6017	6111	6439	5877	6897	6802	39,0	41,4	38,3	40,7
Josefin	5195	5330	5709	6192	5315	6337	6535	6077	41,0	44,1	32,5	42,9
Justina	5036	5804	7309	6645	6061	6825	6936	6984	40,5	43,4	33,7	44,8
Kinnan	5537	5368	5673	5990	6400	6850	6601	6228	41,2	41,4	41,5	42,1
Mercada (LP. 1036.5.00)	6273	6241	6904	6593	7283	7436	7823	7424	43,4	45,2	42,8	46,6
Maaren	5494	5384	6412	5932	6447	6498	7191	6543	40,1	39,7	33,7	43,1
Margret	5087	5855	6688	6350	6235	6746	6852	6627	39,0	43,5	31,1	43,3
Power	5920	6116	7294	7491	6495	7200	7875	7629	41,1	44,3	37,1	42,8
Prestige	5857	5370	6212	6326	6242	6651	7163	6986	43,5	44,8	41,0	46,0
SW Mitja	5711	5492	6428	7212	6884	6186	7288	7367	38,1	40,1	38,9	40,4
SW Wikingett	5545	5671	6038	6310	5330	6396	6809	6972	39,1	39,5	27,9	40,8
SWN 99275	5264	5257	6105	5878	6405	7001	6688	6682	31,5	32,4	28,1	29,0
Tolar	5116	5627	6640	6090	5813	6527	6960	6821	39	42,1	32,8	42,7
Vivendi	5817	5387	7131	6573	6841	7606	7850	7386	46,8	46,4	42,7	49,1
Xanadu	5110	5569	6316	6836	4946	5966	6950	6864	46,2	44,9	34,9	41,1
PD5% (LSD)	713,9	681,8	1076,1	900,2	1229,0	995,6	423,9	395,8				

Sort Variety	Kasvuaeg, päeva / Growing period, days								Proteiin k.a. / Protein d.b., %			
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F1	F1	F1
Annabell	105	99	101	103	100	98	90	90	9,0	10,3	11,1	9,8
Anni	105	105	101	104	100	99	88	88	10,3	11,6	12,6	10,4
Arve	91	89	92	92	88	87	77	77	8,8	10,9	11,3	10
Auriga	105	105	99	103	99	98	88	89	10,5	11,8	13,7	9,8
Barke	105	105	102	103	100	100	89	90	9,8	10,6	10,8	9,5
BOR 03143	99	105	101	104	100	100	89	90	9,9	11,5	12,4	9,6
BOR 03160	100	100	100	101	100	100	89	90	9,4	11,1	14,0	9,5
Class	105	105	104	104	100	100	89	90	10,0	10,7	11,8	9,6
Gaute	93	91	97	98	88	87	82	82	8,9	10,7	11,6	9,3
Gustav	105	105	101	101	100	99	88	90	9,7	10,5	13,8	9,4
Inari	100	100	98	99	100	98	86	86	9,9	10,9	15,5	9,9
J 2985	105	105	102	103	100	100	89	88	9,8	11,4	12,4	10
J 3033	105	105	102	102	100	100	90	90	9,8	10,6	11,7	10,4
Josefin	105	105	103	104	102	100	90	90	10,5	11,3	13,6	10,1
Justina	105	105	105	105	100	99	90	90	9,3	10,1	12,5	9,9
Kinnan	100	98	99	100	95	94	84	84	9,3	11,0	10	10,5
Mercada (LP. 1036.5.00)	105	100	102	104	99	99	88	89	8,8	10,1	10,6	9,7
Maaren	98	99	99	99	100	99	89	89	9,4	10,3	12,3	9,6
Margret	99	99	102	102	99	99	89	88	8,9	10,7	14,0	9,5
Power	100	100	102	102	100	99	90	90	9,4	10,5	12,1	9,1
Prestige	101	99	103	104	100	100	90	89	9,7	10,8	10,3	9,8
SW Mitja	100	99	99	101	94	92	90	88	8,5	10,5	9,6	9,3
SW Wikingett	105	100	103	103	100	100	89	90	9,7	10,5	15,0	9,2
SWN 99275	92	90	91	91	88	87	81	81	9,6	11,4	10,7	10
Tolar	105	105	104	104	100	100	89	90	10,4	10,4	14,3	9,6
Vivendi	100	98	103	105	99	100	90	90	9,5	10,1	10,0	9,2
Xanadu	100	99	102	104	99	98	89	89	9,7	10,6	12,4	10,1

Sort Variety	Mahukaal / Volume weight, g/l				Jääk sõelal 2,8mm % / Sieving >2,8mm sieve			
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1	F1
Annabell	677	695	633	691	36,1	55,7	31,6	41,2
Anni	665	716	653	697	40,8	73,0	32,8	58,6
Arve	671	667	557	617	10,5	11,4	1,0	1,8
Auriga	647	722	612	692	47,8	78,8	24,5	67,1
Barke	678	714	690	687	48,1	50,2	47,9	48,1
BOR 03143	659	725	644	686	33,7	73,7	32,8	37,5
BOR 03160	681	702	592	700	41,8	42,5	17,7	43,2
Class	678	707	656	704	61,3	64,8	64,5	57,2
Gaute	661	661	600	636	6,3	11,7	0,4	1,2
Gustav	659	705	621	683	19,8	52,4	11,1	18,7
Inari	687	708	529	717	18,2	50,0	23,8	43,8
J 2985	682	728	704	706	7,9	45,4	5,6	19,6
J 3033	693	723	707	720	51,3	71,7	37,1	57,4
Josefin	687	699	563	682	38,9	73,8	27,5	55,6
Justina	644	697	630	683	34,5	66,4	23,3	53,3
Kinnan	667	683	666	669	37,8	40,3	17,2	30,9
Mercada (LP. 1036.5.00)	657	678	685	679	62,1	73,7	52,2	64,7
Maaren	688	700	634	704	55,6	54,6	19,4	59,2
Margret	650	721	592	701	58,4	77,3	32,6	71,1
Power	687	723	644	693	20,5	59,4	27,3	29,7
Prestige	696	718	688	708	57,3	65,9	60,6	68,5
SW Mitja	684	713	701	700	16,1	37,9	21,8	26,5
SW Wikingett	683	713	593	695	46,4	65,7	23,5	61,4
SWN 99275	620	646	576	618	1,6	2,3	0,3	1
Tolar	663	706	584	687	24,8	56,8	27,9	54,9
Vivendi	659	689	651	676	42,5	52,5	34,3	65,9
Xanadu	627	721	646	684	44,8	89,3	51,2	80,4

Sort Variety	Taimede kõrgus, cm Height of plants, cm								Lamandumine, 1-9 p (1=ei lamandu) Lodging, 1-9 p (1=not lodged)							
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Annabell	64	66	74	75	83	74	69	69	1	1	1	1	3	3	1	1
Anni	65	64	75	77	78	78	72	72	1	1	1	1	3	3	1	1
Arve	89	85	94	96	91	95	89	91	1	1	1	1	1	3	1	1
Auriga	65	68	77	77	81	82	73	74	1	1	1	1	3	3	1	1
Barke	64	65	79	81	76	79	70	71	1	1	1	1	3	3	1	1
BOR 03143	64	62	76	76	79	78	67	70	1	1	1	1	1	3	1	1
BOR 03160	59	63	77	78	82	75	73	69	1	1	1	1	3	1	1	1
Class	59	68	77	77	80	75	67	72	1	1	1	1	3	3	1	1
Gaute	83	80	89	91	107	91	87	89	1	1	1	1	3	3	1	1
Gustav	46	43	63	63	64	61	57	55	1	1	1	1	1	3	1	1
Inari	71	68	75	75	81	82	74	74	1	1	1	1	1	3	1	1
J 2985	70	69	74	75	78	77	69	67	1	1	1	1	3	3	1	1
J 3033	63	67	81	82	85	75	71	69	1	1	1	1	3	3	1	1
Josefin	70	63	89	89	86	84	76	67	1	1	1	1	3	3	1	1
Justina	58	70	80	81	83	82	77	76	1	1	1	1	3	3	1	1
Kinnan	63	64	84	86	87	91	76	74	1	1	1	1	1	1	1	1
Mercada (LP. 1036.5.00)	60	62	87	87	81	74	69	72	1	1	1	1	3	3	1	1
Maaren	62	63	82	81	81	75	72	69	1	1	1	1	1	1	1	1
Margret	58	63	82	82	76	78	71	71	1	1	1	1	5	5	1	1
Power	64	65	76	73	72	74	70	68	1	1	1	1	1	3	1	1
Prestige	63	63	82	83	79	77	73	72	1	1	1	1	3	3	1	1
SW Mitja	59	61	77	77	80	77	76	76	1	1	1	1	1	1	1	1
SW Wikingett	66	65	90	90	84	79	74	71	1	1	1	1	5	5	1	1
SWN 99275	73	79	90	91	94	98	84	89	1	1	1	1	1	1	1	1
Tolar	65	72	89	90	81	84	76	76	1	1	1	1	1	3	1	1
Vivendi	59	57	84	85	77	76	69	71	1	1	1	1	3	1	1	1
Xanadu	57	60	82	82	77	70	69	71	1	1	1	1	1	3	1	1

Suviotra haigused / Diseases, 1-9 p (1=nakkus puudub/not infected)

Sort Variety	Võrklaiksus - <i>Pyrenophora teres</i>								Äärislaiksus - <i>Rhynchosporium secalis</i>							
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Annabell	2	3	1	1	2	3	3	3	2	2	1	1	1	1	1	1
Anni	2	2,5	1	1	2	4	3	4	2,5	2	1	1	1	1	1	3
Arve	3	4	1	1	2	7	5	5	1,5	2,5	1	1	1	1	1	1
Auriga	2	2	1	1	2	4	3	5	1,5	2	1	1	1	1	1	3
Barke	2	2,5	1	1	2	3	4	4	1,5	2,5	1	1	1	1	1	1
BOR 03143	1,5	3	1	1	1	3	4	3	2	2,5	1	1	1	1	2	1
BOR 03160	1,5	2	1	1	2	3	4	3	2	2	1	1	1	1	3	1
Class	1,5	2,5	1	1	3	4	5	3	1,5	2,5	1	1	1	1	1	1
Gaute	2,5	3,5	1	1	2	4	4	5	1,5	1,5	1	1	1	1	1	1
Gustav	1,5	2	1	1	2	3	4	4	2	3	1	1	1	1	1	1
Inari	2	2,5	1	1	2	4	4	4	1,5	2	1	1	2	1	1	1
J 2985	2	3	1	1	2	3	3	4	2	1,5	1	1	1	1	1	1
J 3033	1,5	2,5	1	1	2	2	3	3	1,5	2,5	1	1	1	1	2	1
Josefin	1,5	3,5	1	1	2	3	3	4	2	2,5	1	1	1	1	1	1
Justina	2	2	1	1	2	2	2	4	2	2	1	1	1	1	1	1
Kinnan	1,5	3	1	1	2	2	3	4	1,5	2	1	1	1	1	1	1
Mercada (LP. 1036.5.00)	1	2,5	1	1	1	3	2	5	2	2	1	1	1	1	1	1
Maaren	1,5	2	1	1	2	3	4	4	1,5	2	1	1	1	1	1	1
Margret	1,5	2	1	1	2	3	3	4	1,5	2,5	1	1	1	1	1	1
Power	1,5	2,5	1	1	2	2	4	4	2	2	1	1	1	1	1	1
Prestige	2	2,5	1	1	2	3	5	4	2	2	1	1	1	1	1	1
SW Mitja	1,5	3	1	1	2	3	3	4	1,5	2	1	1	1	1	1	1
SW Wikingett	1,5	3	1	1	2	3	4	4	2	2,5	1	1	1	1	2	3
SWN 99275	2	4	1	1	2	3	3	4	1,5	2	1	1	1	1	1	1
Tolar	1	2	1	1	2	3	3	3	1,5	2,5	1	1	1	1	1	1
Vivendi	2	3	1	1	2	2	4	4	2	3	1	1	1	1	2	1
Xanadu	1	3	1	1	2	2	3	4	2	2,5	2	1	1	1	1	1

Sort Variety	Punakaste - <i>Fusarium</i> spp.								Kõrreliste jahukaste - <i>Blumeria graminis</i>							
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Annabell	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Anni	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Arve	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Auriga	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Barke	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
BOR 03143	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
BOR 03160	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Class	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Gaute	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Gustav	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Inari	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
J 2985	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
J 3033	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Josefin	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Justina	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Kinnan	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Mercada (LP. 1036.5.00)	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Maaren	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Margret	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Power	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Prestige	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
SW Mitja	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
SW Wikingett	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
SWN 99275	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	3	1	1
Tolar	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Vivendi	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Xanadu	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1

Sort Variety	Pruunlaikus - <i>Cochliobolus sativus</i>								Odra-leherooste - <i>Puccinia hordei</i>							
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Annabell	2	4	4	2	1	1	3	3	1	1	-	-	1	1	1	1
Anni	2	3	2	2	1	1	3	3	1	1	-	-	1	1	1	1
Arve	2	3,5	3	2	1	1	2	2	1	1	-	-	1	1	1	1
Auriga	2	3,5	3	3	1	1	3	4	1	1	-	-	1	1	1	1
Barke	2	3	3	3	1	1	3	3	1	1	-	-	1	1	1	1
BOR 03143	2	3	2	3	1	1	3	3	1	1	-	-	1	1	1	1
BOR 03160	2	2,5	3	3	1	1	3	4	1	1	-	-	1	1	1	1
Class	2	3	5	3	1	1	3	3	1	1	-	-	1	1	1	1
Gaute	2	2,5	3	3	1	1	2	4	1	1	-	-	1	1	1	1
Gustav	2	3	3	3	1	1	3	4	1	1	-	-	1	1	1	1
Inari	2	3,5	3	3	1	1	3	5	1	1	-	-	1	1	1	1
J 2985	2	3	3	2	1	1	3	3	1	1	-	-	1	1	1	1
J 3033	2	3	3	2	1	1	2	2	1	1	-	-	1	1	1	1
Josefin	2	3,5	3	3	1	1	2	3	1	1	-	-	1	1	1	1
Justina	2	3	3	3	1	1	2	2	1	1	-	-	1	1	1	1
Kinnan	2	3	3	3	1	1	2	3	1	1	-	-	1	1	1	1
Mercada (LP. 1036.5.00)	2	3	3	3	1	1	1	3	1	1	-	-	1	1	1	1
Maaren	2	3	3	3	1	1	2	3	1	1	-	-	1	1	1	1
Margret	2	3	3	3	1	1	2	3	1	1	-	-	1	1	1	1
Power	2	3	3	3	1	1	2	3	1	1	-	-	1	1	1	1
Prestige	2	3	3	3	1	1	2	3	1	1	-	-	1	1	1	1
SW Mitja	2	3	3	3	1	1	2	3	1	1	-	-	1	1	1	1
SW Wikingett	2	3	3	2	1	1	5	4	1	1	-	-	1	1	1	1
SWN 99275	2	3,5	3	3	1	1	3	2	1	1	-	-	1	1	1	1
Tolar	2	3	3	2	1	1	2	2	1	1	-	-	1	1	1	1
Vivendi	2	3	3	3	1	1	3	3	1	1	-	-	1	1	1	1
Xanadu	2	3	3	3	1	1	2	2	1	1	-	-	1	1	1	1

Sort Variety	Triiptõbi - <i>Pyrenophora graminea</i>								Odra lendnõgi, taimi/ 40 m ² <i>Ustilago nuda</i> , plants/ 40 m ²							
	Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi		Võru		Kuusiku		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Annabell	2	3	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Anni	2	3	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Arve	3	4	1	1	3	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Auriga	2	2,5	3	3	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Barke	2	2,5	2	1	1	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
BOR 03143	2	3	1	1	1	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
BOR 03160	1,5	2,5	3	1	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Class	1,5	3	1	2	1	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Gaute	3	4	2	1	3	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Gustav	1,5	2	1	1	1	2	1	1	-	-	-	-	-	2	2	-
Inari	2	3,5	3	3	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
J 2985	2	3	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-
J 3033	1,5	2,5	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Josefin	2	3	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Justina	2,5	2	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kinnan	2	3	3	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Mercada (LP. 1036.5.00)	1	2,5	1	3	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Maaren	2	2	2	1	1	1	1	1	3	-	-	-	-	-	-	-
Margret	1,5	2	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Power	1,5	2,5	1	1	1	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Prestige	2	2,5	4	2	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
SW Mitja	1,5	3,5	1	1	1	1	1	1	10	4	-	-	-	6	-	-
SW Wikingett	2	3	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
SWN 99275	2	4	1	1	1	1	1	1	10	14	-	6	21	17	-	-
Tolar	1	2	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Vivendi	2	3	3	3	1	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Xanadu	1	3	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-

KAER / OATS *Avena sativa* L.

2006.a. Eesti Sordilehte võetud uus kaerasort

‘Flämingsprofi’ Kõrge saagipotentsiaaliga, keskmise kuni suure teramassi, väikese mahukaalu, madala proteiinisalduse (pöördvõrdelises korrelatsioonis saagiga), keskmise kasvuaja ja kõrrepikkusega sort. Nakatub kaera pruunlaiksusesse vähe kuni keskmiselt; kaera kroonroostesse vähe või üldse mitte (ei ole olnud kaera kroonrooste aastad). Lamandub kui tingimused olemas. Katses aastatel 2004, 2005.

Kaerasortide levik 2005*

Sort	Tunnustatud pind, ha	Sort	Tunnustatud pind, ha	Sort	Tunnustatud pind, ha
Flämingsprofi	88,8	Belinda	32,3	Vendela	5,8
Jumbo	88,1	Jaak	28,3		
Hecht	36,9	Villu	8,3		

* Vastavalt Taimetoodangu Inspeksiooni põldtunnustamise andmetele

Katse agrotehnika

Katseaasta 2005	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva SAI
Mullastik	LP(g), ls	LkII(g), ls	Ko, ls	Ko, ls
pH	6,7	6,4	7,0	7,0
Org. C, %	1,1	1,6	3,1	2,7
P sisaldus, mg/kg	86	206	159	256
K sisaldus, mg/kg	149	103	92	232
Eelvili	suviuder	mustkesa	mustkesa	mustkesa
Külvinorm	500 id.tera m ²	500 id.tera m ²	500 id.tera m ²	500 id.tera m ²
Külvi kuupäev	26.04	27.04	26.04	03.05
Väetis (TA/ha) N-P-K	85-14-46	75-26-48	80-14-44	70-16-49
Väetamise kuupäev	26.04	26.04	25.04	29.04
Taimekaitse: l/ha; kg/ha				
Granstar	0,011	0,01	0,015	0,01
Banvel 4S	0,12	0,15	-	-
Lontrel	-	-	0,3	1,0
Töötlemise kuupäev	26.05	30.05	09.06	03.06

2005.a. kaera katseandmed

Sort Variety	Saagikus, kg/ha / Yield, kg/hect				1000 tera mass / 1000 kernel weight, g			
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
Belinda	6073	6881	6290	5694	34,2	31,4	30,3	31,4
Birgitta	5807	6782	4355	5317	33,2	30,6	31,1	29,6
Flämingsprofi	6556	7849	5220	6044	37,2	33,5	34,2	31,9
Freja	5613	6770	2945	5362	31,9	28,7	30,5	29,3
Ivory	5622	7188	5817	5406	40,3	36,0	40,0	37,9
Jaak	4938	6354	3092	5208	32,5	30,2	32,7	29,7
Jumbo	5683	7080	5101	5623	32,8	32,6	34,4	32,2
SW Kerstin	6117	7010	6700	5540	31,6	28,3	30,1	30,6
Vendela	6044	7172	4395	5379	31,8	30,5	30,8	31,7
Villu	5617	6394	4586	5482	31,2	29,7	31,6	30,8
PD 5%,LSD 5%	226	303	522	234				

Sort Variety	Kasvuaeg, päeva / Growing period, days				Proteiin kuivaines / Protein d.b., %			
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
Belinda	111	110	103	94	9,7	10,6	11	10,1
Birgitta	111	110	103	95	10,0	10,7	10,8	10,4
Flämingsprofi	110	110	102	94	9,9	10,2	10,8	10,0
Freja	110	107	103	94	9,5	10,8	12,4	10,1
Ivory	101	105	99	92	10,5	11,2	11,2	10,6
Jaak	104	106	100	92	10,4	12,6	11,8	11,1
Jumbo	108	109	101	94	9,8	10,6	11,4	10,4
SW Kerstin	112	113	104	95	9,5	10,0	10,3	10,1
Vendela	111	110	104	94	10,2	11,6	11,5	9,9
Villu	111	110	103	94	9,5	11,3	11,3	10,4

Sort Variety	Mahukaal / Volume weight, g/l				Sõklusus / Contents of husk, %			
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
Belinda	542	536	518	503	26,8	26,1	28,0	27,3
Birgitta	539	536	518	495	25,9	25,2	24,4	24,2
Flämingsprofi	545	526	453	491	24,4	25,7	25,2	24,1
Freja	557	550	517	515	23,6	25,4	19,8	23,0
Ivory	537	535	514	494	23,3	22,0	22,2	25,0
Jaak	516	543	432	505	25,6	25,5	30,6	26,1
Jumbo	547	537	532	498	23,7	25,1	23,8	25,5
SW Kerstin	548	530	525	507	23,7	26,4	23,2	23,9
Vendela	553	540	515	499	23,6	22,2	21,6	24,1
Villu	553	548	492	521	25,5	26,6	28,0	26,3

Sort Variety	Taimede kõrgus, cm Height of plants, cm				Lamandumine, 1-9 p (1=ei lamandu) Lodging, 1-9 p (1=not lodged)			
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
Belinda	85	108	97	82	1	1	3	1
Birgitta	87	107	90	82	1	1	2	1
Flämingsprofi	88	116	100	85	1	1	4	1
Freja	87	120	92	88	1	1	2	1
Ivory	86	118	95	83	1	1	2	1
Jaak	96	131	101	91	2	1	3	1
Jumbo	83	116	90	82	1	1	4	1
SW Kerstin	86	120	92	84	1	1	3	1
Vendela	86	116	90	82	1	1	2	1
Villu	88	119	98	84	2	1	3	1

Kaera haigused / Diseases, 1-9 p (1=nakkus puudub/not infected)

Sort Variety	Kaera kroonrooste - <i>Puccinia coronata</i>				Kaera pruunlaikus - <i>Cochliobolus sativus</i>			
	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Võru	Kuusiku	Jõgeva
Belinda	2	2	5	4	4	3	3	3
Birgitta	1	2	5	3	4	3	3	3
Flämingsprofi	1	2	2	2	5	4	3	4
Freja	1	2	4	4	5	3	3	3
Ivory	1	2	2	4	5	2	3	2
Jaak	1	1	5	2	4	3	3	3
Jumbo	1	2	3	2	6	2	3	3
SW Kerstin	2	2	3	3	4	3	4	3
Vendela	1	2	2	2	5	3	3	4
Villu	1	3	3	3	5	2	4	3

HERNES / PEA

Pisum sativum

2006.a. Eesti Sordilehte võetud uued hernesordid

‘Clarissa’ Poollehetu kollaseteraline suhteliselt saagikas sort Sordil suur tera, madal proteiinisisaldus, keskmine kasvuaeg, pikk vars tendentsiga lamandumisele. Haigustest on esinenud laikpõletikku ja herne-närbumistõbe (Võru katsejaam). Katses aastatel 2004, 2005.

‘Konto’ Poollehetu kollaseteraline saagikas sort. Sordil suur tera, madal vars, mistõttu lamandub vähem; kasvuaeg 1-7 päeva standarditest varasem. On nakatunud kuni keskmiselt laikpõletikku ja üle keskmise herne-närbumistõppe. Katses aastatel 2004, 2005.

‘SW Celine’ Poollehetu kollaseteraline saagikas sort. Sordil ühtlane valmivus, standarditega võrdne kasvuaeg, suhteliselt pikk vars, tugev lamandumine. Haigestumine herne-närbumistõppe ja laikpõletikku alla keskmise. Katses aastatel 2004, 2005.

Hernesortide levik 2005*

Sort	Tunnustatud pind, ha	Sort	Tunnustatud pind, ha	Sort	Tunnustatud pind, ha
Hardy	202,2	Mehis	6,0	Carneval	3,4
Karita	51,5	Clarissa	5,0	Kirke	0,3
Madonna	32,2	SW Celine	5,0		
Majoret	7,8	Seko	4,5		

* Vastavalt Taimetoodangu Inspektsiooni põldtunnustamise andmetele

Katse agrotehnika

Katseaasta 2005	Viljandi	Võru
Mullastik	KI _g , I _s	LkII(g), I _s
pH	6,9	6,4
Org. C, %	2,2	1,6
P sisaldus, mg/kg	67	206
K sisaldus, mg/kg	99	103
Eelvili	suvioder	mustkesa
Külvinorm	120 id.tera/m ²	120 id.tera/m ²
Külvi kuupäev	27.04	02.05
Väetis (TA/ha) N-P-K	25-22-104	0-30-107
Väetamise kuupäev	26.04	02.05
Taimekaitse: l/ha; kg/ha; töötlemise kuupäev		
EK-Trifluralin	2,0; 26.04	- -
Fastac	0,150; 20.05	0,1 03.06
Stomp + Basagran	1,5 + 1,0; 30.05	2,0 + 2,0; 03.06
Agil 100 EC	1,5; 06.06	- -

2005.a. herne katseandmed

Sort Variety	Saak, kg/ha Yield, kg/hect		1000 t. mass k.a., g TKW d.b., g		Kasvuper. päeva Growing p., days		Proteiin k.a., % Protein d.b., %	
	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru
Carneval	4215	4903	186,1	200,3	104	92	21,75	23,46
Clarissa	4411	5506	228,3	232,8	101	87	20,55	24,66
Konto	5202	5827	224,4	220,6	97	87	22,45	25,59
Madonna	4508	5455	221,0	236,5	102	92	21,55	25,26
Majoret	3923	4646	205,3	231,4	102	95	22,72	26,24
SW Celine	4665	5782	214,0	224,4	104	89	22,83	25,55
PD5% (LSD)	336	865						

Sort Variety	Taimede kõrgus, cm Height of plants, cm		Seisukindlus, Lodging resistance, 1-9 palli (1=halb/lodged)		Kaunade arv taimel, tk. No. of pods		Terade arv kaunas, tk. No. of ovules	
	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru
Carneval	97	108	5	3	4	7	5	6
Clarissa	85	109	4	3	4	5	5	5
Konto	74	97	7	5	5	8	4	4
Madonna	80	106	5	3	5	7	4	4
Majoret	84	101	4	5	4	6	5	6
SW Celine	94	110	4	3	4	9	4	5

Sort Variety	Alumiste kaunade kinnit.kõrgus, cm Attachment height of lower pods, cm		Haigused, kahjurid / Diseases, pests, 1-9 p (1=kahjustus puudub / not infected)					
			Laikpõletik hernel <i>Mycosphaerella pinodes</i>		Herne- närbumistõbi <i>Fusarium oxysporum</i>		Hernemähkur <i>Laspyresia nigricana</i>	
	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru
Carneval	79	71	3	1	1	2	2	4
Clarissa	73	75	1	1	1	4	2	4
Konto	60	52	2	1	1	4	2	4
Madonna	65	61	2	1	1	2	2	4
Majoret	72	75	2	1	1	2	2	4
SW Celine	75	67	2	1	1	2	2	4

Sort Variety	Valmimise viibimine Delaying of maturing		Varrel idanemine Germination on stem		Lõhenemine Cleavage		Varisemine Falling off	
	1-9 palli / points (1=ei esine / absent)							
	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru
Carneval	1	3	1	4	1	5	1	4
Clarissa	2	5	1	4	1	2	1	4
Konto	1	3	1	4	1	2	1	4
Madonna	1	3	1	4	1	2	1	4
Majoret	1	5	1	4	1	2	1	6
SW Celine	1	5	1	4	1	5	1	6

TALIRAPS / WINTER RAPE
Brassica napus L. var. oleifera subvar. Biennis

2006.a. Eesti Sordilehte võetud uued talirapsisordid

- ‘Vectra’** Kõrge saagikus, suhteliselt kõrge toorrasvasisaldusega ja kõrge õlisaagiga, hea proteiinisaldusega, hea talvekindlusega, suure 1000 tera massiga (2005.a. kõige suurem). Keskmine kasvukõrgus, hea seisukindlus. 2004. ja 2005.a. nakatus Viljandis tugevamini valgema danikku. Katses oli 2004, 2005 aastal.
- ‘Banjo’** (hübriid), kõrge saagikus (2005.a. Viljandis kõige suurem), kõrge toorrasvasisaldus ja saak, hea proteiinisaldus, hea talvekindlus, keskmise 1000 tera massiga. Keskmine kasvukõrgus ja seisukindlus. 2004 ja 2005.a. Viljandis ja Kuusikul nakatus tugevamini kuivlaiksusesse. Katses oli 2004, 2005 aastal.
- ‘Ramiro’** Keskmise saagiga, kõrge toorrasvasisaldusega ja keskmise õlisaagiga, hea proteiinisaldusega ja talvekindlusega, suure 1000 tera massiga. Keskmine kasvukõrgus ja keskmine seisukindlus. 2004–2005.a. nakatus Viljandis ja Kuusikul tugevamini kuivlaiksusesse. Katses oli 2004, 2005 aastal.
- ‘Artus’** (hübriid), kõrge saagiga, keskmise toorrasvasisaldusega ja kõrge õlisaagiga, hea proteiinisaldusega, suhteliselt hea talvekindlusega, suure 1000 tera massiga. Kõrge kasvuga, hea seisukindlusega. Viljandis on nakatunud rohkem kuivlaiksusesse. Katses oli 2002, 2004, 2005 aastal.
- ‘Dexter’** Keskmise saagiga, kõrge toorrasvasisalduse ja saagiga, suhteliselt madala proteiinisaldusega ja talvekindlusega, suure 1000 tera massiga. Madal kasvukõrgus, keskmise seisukindlusega. Nakatus kergemini kuivlaiksusesse. Katses oli 2002, 2004, 2005 aastal.
- ‘Viking’** Keskmise saagiga, hea toorrasvasisaldusega, madala õlisaagiga, keskmise proteiinisaldusega, keskmise talvekindlusega, väikse 1000 tera massiga. Madala kasvukõrgusega ja hea seisukindlusega. Kuusikul nakatus kuivlaiksusesse. Katses oli 2002, 2004, 2005 aastal.

Talirapsi katse agrotehnika

Katseaasta 2004/2005	Viljandi	Kuusiku
Mullastik	LP(g)ls	K''' rls2
pH%	5,8	6,8
Org. C %	1,4	-
P sisaldus mg/kg	111	130
K sisaldus mg/kg	155	141
Eelvili	mustkesa	mustkesa
Külvinorm	100 id.tera/m ²	100 id.tera/m ²
Külvi kuupäev	16.08.04	20.08.04
Väetis (TA/ha) N-P-K(-S) N	25-22-104-(45) /34/68	21-45,6-99,6-(6,4) /94
Väetamise kuupäev	12.08.04, 07.04.05, 11.04.05	18.08.04, 08.04.05
Taimekaitse: l/ha; kg/ha; töötlemise kuupäev		
Treflan Super	-	2; 19.08.04
Butisan 400	2; 12.08.04	-
Fastac	0,15; 23.05.05	-

2005.a. talirapsi katseandmed

Sort Variety	Saak, kg/ha Yield, kg/hect		Talvekindlus/Winter hard., 1-9 p (1=halb/bad)		Kasvuperiood, päeva Growing p., days	
	Viljandi	Kuusiku	Viljandi	Kuusiku	Viljandi	Kuusiku
Artus	4543	1982	9	6	360	344
Baldur	4130	2160	9	7	361	345
Banjo	5312	2849	8	8	355	346
Californium	4682	2649	8	9	358	344
Cannelle	4019	2782	8	8	358	344
Caracas	4456	2185	8	8	357	346
Carousel	4635	2408	8	8	359	344
Catalina	4625	2844	8	8	359	345
Dexter	4514	2527	8	7	355	345
Exact	5352	3039	8	8	357	346
Express	3855	2369	9	8	357	345
Herkules	4174	2628	8	8	354	346
Kronos	4590	2644	9	9	358	346
Libretto	3383	2400	6	7	360	346
NPZ 0326 VIK	4725	2784	9	9	354	345
Orkan	3523	1684	8	7	357	344
Pilot	4405	1963	8	8	357	344
Ramiro	4129	2526	9	9	359	345
RG 22/01	4910	2486	9	7	359	346
RG 23/01	3301	1487	9	9	357	347
RG 23/14	3813	1624	7	7	361	347
RG 2401	3227	2206	7	9	361	347
Silvia	4376	2375	8	7	357	344
SW Celsius	3756	1553	9	8	357	346
SW Pastell	3730	2073	9	7	354	344
Titan	4302	2167	7	7	359	347
Vectra	5118	2910	8	7	354	347
Viking	4906	2461	9	6	354	345
Winner	4195	2470	8	9	358	345
PD5%(LSD)	437	501				

Hübriidsordid:

‘Artus’, ‘Baldur’, ‘Banjo’, ‘Exact’, ‘Herkules’, ‘Kronos’, ‘Libretto’, ‘NPZ 0326 VIK’, ‘Titan’, ‘Vectra’

Sort Variety	1000 t. mass k.a., g TKW d.b., g		Toorrasv k.a., % Raw fat in d.b., %		Proteiin k.a., % Protein d.b., %	
	Viljandi	Kuusiku	Viljandi	Kuusiku	Viljandi	Kuusiku
Artus	4,2	4,2	48,2	48,6	19,1	17,4
Baldur	4,1	4,5	49,8	49,9	18,3	15,7
Banjo	3,8	3,8	49,4	52,4	18,9	14,8
Californium	4,2	4,4	47,6	48,4	19,3	15,5
Cannelle	4,0	4,2	48,5	50,7	19,6	16,3
Caracas	4,5	4,0	49,8	52,1	18,4	14,3
Carousel	3,8	3,8	48,9	49,9	18,3	15,0
Catalina	4,7	4,2	49,6	52,2	18,9	14,8
Dexter	4,5	4,3	51,8	54,2	17,6	14,4
Exact	4,8	4,6	47,5	51,7	20,6	16,1
Express	3,9	4,2	50,7	51,9	19,2	16,2
Herkules	4,4	4,6	48,3	51,0	19,1	15,2
Kronos	4,0	4,1	48,7	50,3	18,2	14,7
Libretto	3,7	4,2	49,6	51,3	19,6	16,4
NPZ 0326 VIK	3,9	3,8	48,7	51,0	19,8	15,8
Orkan	4,3	4,1	49,7	51,8	19,1	15,5
Pilot	4,2	4,2	51,0	53,1	17,8	14,1
Ramiro	4,3	4,5	50,8	52,1	18,6	15,1
RG 22/01	3,8	3,7	51,3	43,2	18,4	14,6
RG 23/01	3,9	4,1	51,1	52,8	19,8	16,7
RG 23/14	5,0	5,2	48,3	49,2	19,9	16,9
RG 2401	4,7	5,2	49,5	52,8	20,4	15,7
Silvia	3,9	4,0	49,2	52,5	19,7	15,2
SW Celsius	4,0	4,6	48,3	50,7	18,4	15,2
SW Pastell	4,4	4,3	48,0	51,2	19,6	15,2
Titan	4,1	4,6	48,1	50,3	19,7	16,2
Vectra	4,5	4,8	48,4	51,6	19,0	15,1
Viking	3,7	3,9	49,6	47,6	19,1	17,4
Winner	4,1	4,6	48,8	49,3	19,1	16,1

Sort Variety	Taimede kõrgus, cm Height of plants, cm		Varre valm.viibim. Delay of senescens of stem 1-9 p (1=puudub/not visible)		Seisukindl. / Lodging resist., 1-9 p (1=halb/lodged)	
	Viljandi	Kuusiku	Viljandi	Kuusiku	Viljandi	Kuusiku
Artus	157	146	4	3	7	9
Baldur	160	120	4	3	7	9
Banjo	157	134	3	3	7	9
Californium	136	115	5	3	7	9
Cannelle	151	132	4	3	5	9
Caracas	135	116	5	3	6	9
Carousel	140	118	3	3	6	9
Catalina	134	108	5	3	7	9
Dexter	144	115	5	3	8	9
Exact	152	135	3	3	7	9
Express	137	104	5	3	8	9
Herkules	149	123	4	3	6	9
Kronos	165	134	3	3	8	9
Libretto	149	118	4	3	8	9
NPZ 0326 VIK	152	129	4	3	8	9
Orkan	151	126	4	3	8	9
Pilot	146	126	4	3	8	9
Ramiro	150	116	5	3	8	9
RG 22/01	142	116	4	3	7	9
RG 23/01	157	130	7	3	8	9
RG 23/14	150	113	5	3	8	9
RG 2401	149	123	7	3	7	9
Silvia	152	128	3	3	7	9
SW Celsius	152	125	4	3	8	9
SW Pastell	155	123	4	3	8	9
Titan	158	126	4	3	8	9
Vectra	147	129	3	3	7	9
Viking	131	106	4	3	7	9
Winner	145	121	5	3	7	9

Talirapsi haigused / Diseases, 1-9 p (1=nakkus puudub/not infected)

Sort Variety	Ristõieliste kuivlaikusus <i>Alternaria brassicae</i>		Valgemädanik <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>	
	Viljandi	Kuusiku	Viljandi	Kuusiku
Artus	5,0	3,0	1,0	2,0
Baldur	5,0	5,0	2,0	3,0
Banjo	4,0	2,0	2,0	2,0
Californium	6,0	3,0	2,0	1,0
Cannelle	4,0	2,0	2,0	3,0
Caracas	5,0	4,0	2,0	2,0
Carousel	4,0	3,0	2,0	2,0
Catalina	5,0	3,0	2,0	2,0
Dexter	4,0	4,0	3,0	1,0
Exact	4,0	2,0	3,0	2,0
Express	5,0	3,0	2,0	3,0
Herkules	5,0	4,0	2,0	2,0
Kronos	3,0	4,0	2,0	2,0
Libretto	4,0	5,0	2,0	2,0
NPZ 0326 VIK	4,0	5,0	3,0	3,0
Orkan	4,0	5,0	3,0	2,0
Pilot	4,0	4,0	3,0	1,0
Ramiro	5,0	5,0	3,0	1,0
RG 22/01	5,0	5,0	2,0	2,0
RG 23/01	5,0	2,0	1,0	2,0
RG 23/14	5,0	2,0	2,0	3,0
RG 2401	5,0	2,0	2,0	2,0
Silvia	5,0	2,0	2,0	2,0
SW Celsius	4,0	2,0	2,0	2,0
SW Pastell	4,0	5,0	2,0	2,0
Titan	4,0	2,0	2,0	2,0
Vectra	4,0	4,0	3,0	2,0
Viking	4,0	6,0	2,0	3,0
Winner	5,0	3,0	3,0	3,0

SUVIRÜPS / SPRING TURNIP RAPE
Brassica rapa L. var. oleifera subvar. biennis

Suvirüpsisortide levik 2005*

Sort	Tunnustatud
Hohto	26,5

* Vastavalt Taimetoodangu Inspektsiooni põldtunnustamise andmetele

Suvirüpsi katse agrotehnika

Katseaasta 2005	Viljandi	Kuusiku	Jõgeva
Mullastik	Klg ls	K''' ls	Ko ls
pH %	7,4	6,8	6,4
Org. C sisaldus %	2,5	-	1,4
P sisaldus mg/kg	62	75	260
K sisaldus mg/kg	110	84	181
Eelvili	suviuder	hernes	Suvinisu
Külvinorm	150 id.tera/m ²	100 id.tera/m ²	150 id.tera/m ²
Külvi kuupäev	02.05.05	06.05.05	09.05.05
Väetis (TA/ha) N-P-K(-S) N	84/34/128 (56) 44	84/34/128 34	120/26,5/83 (10)
Väetamise kuupäev	26.04; 08.06	04.05; 25.05	29.04
Taimekaitse: l/ha; kg/ha; töötlemise kuupäev			
Treflan Super	-	2; 04.05	2; 29.04
EK trifuralin	2; 28.04	-	-
Fastac	0,15; 20.05, 10.06, 13.06, 14.06, 20.06	-	0,15; 28.06
Folicur F1**	-	1; 02.07	1; 28.07
Juventus F1**	1; 21.06	-	-

** - F1 = faktor 1 – tehtud haiguste tõrje

** - F2 = faktor 2 – ilma haigustõrjeta

2005.a. suvirüpsi katseandmed

Sort Variety	Saagikus, kg/ha Yield, kg/hect					1000 tera mass k.a., g TKW d.b., g			Kasvuperiood, päeva Growing period, days				
	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva	Viljandi	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva
	F1	F2	F1	F2	F2	F1	F1	F2	F1	F1	F2	F1	F2
Hohto	1392	1659	1468	2558	*	1,89	2,01	2,11	99	99	100	103	101
Kongo	1669	1486	1581	2200	*	1,99	1,96	2,10	99	99	100	103	101
PD5%(LSD)	256	1436	1705	1408	*								

Sort Variety	Taimede kõrgus, cm Height of plants, cm						Seisukindlus, 1-9 p (1=halb) Lodging resistance, 1-9 p (1=lodged)					
	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi		Kuusiku		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F2	
Hohto	128	124	118	119	97	97	8	7	9	9	9	
Kongo	133	131	115	117	96	97	7	8	9	9	9	

Sort Variety	Toorrasv k.a., % Raw fat in d.b., %			Proteiin k.a., % Protein d.b., %			Varre valmimise viibimine, Delay of senescens of stem, 1-9 p (1=puudub / not visible)				
	Viljandi	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva
	F1	F1	F2	F1	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F2
Hohto	44,2	46,0	47,7	22,9	21,5	20,2	5	5	1	1	5
Kongo	45,6	48,0	49,5	22,5	20,5	19,0	5	5	1	1	5

Suvirüpsi haigused / Diseases, 1-9 p (1=nakkus puudub/not infected)

Sort Variety	Ristõieliste kuivlaiksus <i>Alternaria brassicae</i>					Ristõieliste valgemädanik <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>				
	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva
	F1	F2	F1	F2	F2	F1	F2	F1	F2	F2
Hohto	5	5	2	3	1	1	2	1	1	1
Kongo	5	6	2	3	1	2	2	1	1	1

SUVIRAPS / SPRING RAPE
Brassica napus L. var. oleifera subvar. annua

2006.a. Eesti Sordilehte võetud uued suvirapsi sordid.

- ‘**Natan**’ Suure saagiga, keskmise toorrasva sisaldusega ja saagiga, hea proteiinisaldusega, suure 1000 tera massiga. Keskmise kasvukõrguse ja hea seisukindlusega keskvalmiv sort. Vastupidav haigustele. Katses aastatel 2004-2005.
- ‘**RG 4408**’ (Kalina). Suure saagi, kõrge toorrasva sisaldusega, hea õlisaagiga ja proteiinisaldusega. Keskmise kasvukõrguse ja hea seisukindlusega. Keskvalmiv sort, mis nakatus keskmiselt kuivlaiksusesse ja valgemaädanikku. Katses aastatel 2004-2005.

Suvirapsisortide levik 2005*

Sort	Tunnustatud	Sort	Tunnustatud	Sort	Tunnustatud
Mozart	56,8	Wildcat	24,7	Senator	15,0
Haydn	34,0	Ability	19,9	Landmark	14,5
Liaison	26,3	Campino	16,0	Sponsor	12,0

* Vastavalt Taimetoodangu Inspektsiooni põldtunnustamise andmetele

Katse agrotehnika

Katseaasta 2005	Viljandi	Kuusiku	Jõgeva
Mullastik	KIlg ls	K''' ls	Ko ls
pH %	7,4	6,8	6,4
Org. C sisaldus	2,5	-	1,4
P sisaldus mg/kg	62	75	260
Ksisaldus mg/kg	110	84	181
Eelvili	Suvioder	Hernes	Suvinisu
Külvinorm	100 id.tera/m ² - tavasort; 60 id.tera/m ² - hübriidsort		
Külvi kuupäev	02.05.05	06.05.05	09.05.05
Väetis (TA/ha): N-P-K N	84/34/128 44	84/34/128 34	120/26,5/83
Väetamise aeg:	26.04 08.06	04.05; 25.05	29.04.05
Taimekaitse: l/ha; kg/ha; töötlemise kuupäev			
Treflan Super	-	2; 04.05	2; 29.04
EK trifuralin	2; 28.04	-	-
Fastac	0,15; 20.05, 14.06, 20.06, 22.06	0,15; 10.06, 14.06	0,15; 28.06
Folicur F1**	-	1; 02.07	1; 28.07
Juventus F1**	1; 29.06	-	-

** - F1 = faktor 1 – tehtud haiguste tõrje
- F2 = faktor 2 – ilma haigustõrjeta

2005.a. suvirapsi katseandmed

Sort Variety	Saagikus, kg/ha Yield, kg/hect					1000 tera mass k.a., g TKW d.b., g			Kasvuperiood, päeva Growing period, days				
	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva	Viljandi	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva
	F1	F2	F1	F2	F2	F1	F1	F2	F1	F1	F2	F1	F2
Ability	3726	3624	3036	2925	*	3,02	3,47	4,25	131	119	116	116	115
BE 412602	3736	2716	2476	2926	*	3,34	3,72	3,99	130	119	116	115	113
Bolero	3600	3985	3036	2251	*	3,20	3,45	4,05	131	119	116	115	113
BOR 03555	3327	3428	2812	1912	*	3,47	3,59	3,99	121	116	113	114	113
Campino	3721	3674	3488	2925	*	3,31	3,65	4,17	121	116	114	115	113
CPBT R61	4009	3083	3712	3472	*	3,13	3,38	3,98	131	124	121	116	115
Haydn	4488	3983	4501	3263	*	3,13	3,17	3,85	133	124	121	116	114
Heros	4015	3429	4387	2926	*	3,37	3,57	4,15	130	124	120	116	114
HI Q	3668	3365	2813	2588	*	3,06	3,34	4,06	119	117	113	114	112
Hunter	4199	3984	4388	2363	*	3,18	3,41	4,13	130	123	119	114	113
Kimberley	3795	3531	3488	2925	*	3,05	3,05	4,77	123	118	113	116	114
Lara	3453	3567	3825	2362	*	3,03	3,45	4,60	126	124	121	116	113
Liaison	3401	2909	3938	2925	*	3,30	3,56	4,07	137	124	121	116	113
Licolly	3431	3108	3376	2251	*	3,11	3,26	3,87	123	124	121	116	114
Marlon	3620	3267	2929	2250	*	2,93	3,20	3,72	121	123	120	114	113
Maskot	3714	3165	4163	2813	*	3,56	3,68	4,82	121	124	121	116	115
Mozart	4305	3646	4613	3151	*	3,19	3,28	3,93	137	124	120	116	114
Natan	3880	3411	3713	2476	*	3,81	3,92	4,28	137	123	119	117	114
NEX 160	3481	2547	3487	2476	*	3,45	3,88	4,82	119	123	120	117	116
NPZ SR 17/05	4062	3634	3938	2701	*	3,06	3,32	4,16	130	123	120	116	115
NPZ SR 18/05	4270	4198	4838	2976	*	3,39	3,45	4,32	130	124	119	115	114
Olga	3863	3163	2587	2926	*	3,61	4,12	5,03	133	124	114	116	114
Quantum	3522	2777	2701	2250	*	3,08	3,50	3,87	119	124	120	114	113
RG 4403	3731	3083	3488	2813	*	3,04	3,46	4,21	119	118	114	116	115
RG 4408	3850	3799	4051	2476	*	3,45	3,70	4,31	121	123	119	114	113
RG 4409	3724	3668	4163	2701	*	3,36	3,46	4,30	133	123	119	116	114
RG 4410	4314	3414	3376	2813	*	3,30	3,68	4,17	133	123	120	115	114
RG 4509	3706	3095	2362	2026	*	3,38	4,08	4,41	130	123	120	116	114
RG 4514	3559	3967	3263	2763	*	2,98	3,16	3,45	121	117	113	114	113
Senator	3065	2978	3037	2475	*	3,49	3,83	4,36	137	123	120	117	115
Sponsor	3849	3626	3375	2476	*	3,25	3,55	3,84	126	123	121	115	113
SW H2812	3812	2955	2475	2701	*	2,85	3,85	3,99	126	123	119	116	115
SW J2821	4168	3734	3713	2926	*	3,44	3,99	4,23	137	123	119	115	113
Trend	3528	3152	3375	2586	*	3,43	3,59	4,37	126	117	113	116	114
Ural	3652	3523	3036	2588	*	3,22	3,59	3,90	128	117	112	116	115
Wildcat	3585	3158	3151	2701	*	3,43	3,72	4,47	119	117	113	116	113
PD5% (LSD)	538	685	744	570	*								

Sort Variety	Taimede kõrgus, cm Height of plants, cm						Seisukindlus, 1-9 p (1=halb) Lodging resistance, 1-9 p (1=lodged)					
	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi		Kuusiku		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
Ability	136	140	127	119	92	92	7	8	8	8	9	7
BE 412602	142	134	128	133	116	116	7	7	6	8	7	7
Bolero	141	127	131	120	84	84	7	7	7	8	7	9
BOR 03555	116	121	121	105	86	84	7	7	7	8	9	9
Campino	132	125	126	115	83	83	7	7	7	8	9	9
CPBT R61	143	133	140	136	94	96	8	8	8	9	9	9
Haydn	149	135	133	120	108	108	7	8	7	9	9	9
Heros	143	144	154	130	114	115	7	8	7	9	9	9
HI Q	128	131	137	118	103	100	7	8	6	8	9	9
Hunter	148	153	158	129	106	105	7	7	4	9	7	7
Kimberley	103	109	123	96	68	72	7	7	6	9	9	9
Lara	131	147	143	125	110	110	7	7	5	8	7	7
Liaison	146	141	158	125	105	103	8	7	5	8	7	9
Licolly	135	142	166	123	114	112	8	7	5	8	7	7
Marlon	125	125	134	115	96	96	7	8	6	8	9	9
Maskot	133	125	155	123	88	88	7	7	6	8	7	7
Mozart	133	142	154	130	87	85	8	8	6	8	9	9
Natan	133	138	140	136	88	88	7	7	5	7	9	9
NEX 160	126	125	144	118	80	83	8	7	4	7	9	9
NPZ SR 17/05	126	131	130	121	90	90	7	7	5	8	9	9
NPZ SR 18/05	118	135	146	115	88	88	7	7	5	8	9	7
Olga	138	139	137	114	96	95	8	8	6	8	9	9
Quantum	143	135	132	118	96	95	7	7	6	8	8	7
RG 4403	118	118	124	117	87	87	7	7	8	8	9	7
RG 4408	143	146	143	123	100	100	8	7	5	9	9	7
RG 4409	147	138	137	118	119	116	7	8	6	8	7	9
RG 4410	149	132	135	135	100	96	8	8	5	8	9	9
RG 4509	140	141	135	140	122	120	7	7	6	7	7	7
RG 4514	132	128	121	109	99	96	7	8	6	9	9	9
Senator	145	136	119	116	99	99	7	8	6	8	7	9
Sponsor	134	135	121	122	89	89	8	8	6	8	9	9
SW H2812	146	133	123	129	92	93	7	7	5	7	9	7
SW J2821	141	147	126	125	86	82	8	7	5	7	9	9
Trend	135	139	126	121	82	82	7	7	8	8	7	9
Ural	139	135	122	134	102	101	8	7	7	7	7	7
Wildcat	127	116	136	134	86	86	8	8	5	8	7	9

Sort Variety	Toorrasv k.a., % Raw fat in d.b., %			Proteiin k.a., % Protein d.b., %			Varre valmimise viibimine, Delay of senescens of stem, 1-9 p (1=puudub / not visible)				
	Viljandi	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva
	F1	F1	F2	F1	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F2
Ability	50,7	48,0	48,7	18,9	22,0	22,0	5	4	5	4	6
BE 412602	51,1	47,5	50,2	19,8	23,0	21,3	5	5	5	3	6
Bolero	48,3	46,4	48,2	20,9	23,3	22,0	6	6	5	4	6
BOR 03555	48,4	47,4	50,0	23,1	24,6	22,4	5	6	5	3	6
Campino	48,4	46,7	48,3	19,1	22,1	20,5	5	5	5	3	6
CPBT R61	50,7	47,6	49,1	19,7	23,2	21,9	5	5	5	4	6
Haydn	49,8	47,6	49,0	21,7	24,0	22,6	6	4	5	4	6
Heros	50,5	47,0	48,6	20,5	23,7	22,2	5	5	5	4	6
HI Q	49,3	45,6	49,4	21,4	25,0	22,0	4	6	7	5	6
Hunter	50,2	45,5	49,0	19,2	23,7	21,1	5	6	7	5	6
Kimberley	45,2	42,8	44,8	22,1	24,5	24,1	4	5	7	4	6
Lara	47,6	43,9	46,0	20,5	24,1	23,6	5	5	7	5	6
Liaison	50,7	46,1	50,7	19,9	24,4	21,1	5	6	7	5	6
Licolly	47,9	44,1	47,6	21,2	24,5	22,1	6	6	7	4	6
Marlon	47,7	43,8	48,4	22,5	26,2	22,6	6	5	7	4	6
Maskot	48,1	45,0	46,6	21,8	25,1	24,0	5	5	7	5	6
Mozart	51,0	46,9	48,1	20,9	24,5	23,4	5	5	6	5	6
Natan	50,2	47,9	48,4	20,5	22,3	21,9	6	5	6	5	6
NEX 160	50,2	47,8	51,1	20,1	24,6	22,4	6	5	6	5	6
NPZ SR 17/05	51,6	48,4	49,1	19,1	21,7	21,5	6	5	6	4	6
NPZ SR 18/05	48,6	46,1	47,6	20,9	23,3	22,3	5	5	6	4	6
Olga	48,7	45,9	47,5	21,2	23,7	23,1	6	6	6	5	6
Quantum	47,2	44,1	45,8	21,9	25,0	23,6	6	5	6	5	6
RG 4403	48,4	46,7	48,3	21,2	23,8	21,9	5	5	6	4	6
RG 4408	47,0	45,6	45,8	22,3	24,2	24,0	6	5	6	4	6
RG 4409	49,3	46,2	46,1	21,0	23,8	23,2	6	5	6	4	6
RG 4410	47,8	45,6	47,0	22,5	24,7	23,7	5	5	6	4	6
RG 4509	48,9	47,6	47,8	21,4	23,6	22,8	5	6	7	5	6
RG 4514	48,7	46,0	50,2	20,7	24,5	20,7	5	4	7	5	6
Senator	50,5	47,3	46,9	20,9	24,1	24,8	5	6	7	5	6
Sponsor	46,1	43,8	45,3	23,4	25,8	24,3	5	7	7	6	6
SW H2812	46,7	43,8	45,9	21,2	25,8	23,2	5	6	8	6	6
SW J2821	49,9	48,0	50,3	21,3	23,3	22,0	5	6	8	6	6
Trend	49,7	47,7	49,6	20,0	22,3	21,6	5	5	7	6	6
Ural	48,9	46,7	47,2	18,6	23,1	20,9	6	5	7	6	6
Wildcat	49,3	47,0	46,9	22,0	24,4	25,2	5	5	8	6	6

Suvirapsi haigused / Diseases, 1-9 p (1=nakkus puudub/not infected)

Sort Variety	Ristõieliste kuivlaikus <i>Alternaria brassicae</i>					Ristõieliste valgemädanik <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>				
	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva
	F1	F2	F1	F2	F2	F1	F2	F1	F2	F2
Ability	4	5	4	4	1	1	2	2	3	1
BE 412602	4	3	5	6	1	2	1	2	3	1
Bolero	4	5	4	5	1	2	1	2	3	1
BOR 03555	4	4	4	7	1	1	2	4	2	1
Campino	5	5	5	5	1	2	2	4	3	1
CPBT R61	5	4	4	5	1	2	2	2	2	1
Haydn	5	5	2	3	1	2	2	2	2	1
Heros	4	4	3	5	1	2	1	3	2	1
HI Q	5	4	2	5	1	1	2	3	3	1
Hunter	4	5	4	6	1	2	2	3	3	1
Kimberley	4	4	5	7	1	2	2	3	2	1
Lara	3	5	5	6	1	1	2	2	2	1
Liaison	5	5	3	4	1	2	1	2	2	1
Licolly	4	5	3	4	1	1	2	2	2	1
Marlon	5	5	3	6	1	2	3	3	2	1
Maskot	5	5	5	5	1	1	3	3	2	1
Mozart	5	5	3	4	1	1	2	3	3	1
Natan	4	4	3	3	1	2	2	2	3	1
NEX 160	5	4	3	4	1	1	2	2	2	1
NPZ SR 17/05	5	5	6	5	1	1	2	3	2	1
NPZ SR 18/05	4	6	5	5	1	1	2	3	2	1
Olga	5	5	5	5	1	2	2	3	3	1
Quantum	4	5	6	7	1	2	2	3	2	1
RG 4403	4	5	1	3	1	2	2	3	3	1
RG 4408	4	4	4	6	1	2	2	2	3	1
RG 4409	5	5	3	3	1	2	2	2	3	1
RG 4410	4	5	2	3	1	1	2	2	2	1
RG 4509	4	5	3	4	1	1	2	3	2	1
RG 4514	4	4	3	5	1	2	2	4	3	1
Senator	4	4	2	3	1	2	1	3	3	1
Sponsor	4	5	3	4	1	1	3	2	2	1
SW H2812	3	4	3	6	1	1	2	2	2	1
SW J2821	4	5	4	4	1	2	3	2	2	1
Trend	4	5	3	4	1	1	2	4	4	1
Ural	3	5	3	7	1	2	3	4	4	1
Wildcat	4	5	3	4	1	1	2	2	3	1

2005.a. suvirapsi katseandmed (hübriidsordid)

Sort Variety	Saagikus, kg/ha Yield, kg/hect					1000 tera mass k.a., g TKW d.b., g			Kasvuperiood, päeva Growing period, days				
	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva	Viljandi	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Kuusiku		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F2	F1	F1	F2	F1	F1	F2	F1	F2
NPZ SR 01/03	3432	3801	2479	3220	*	3,51	4,01	4,31	122	117	113	114	113
RG 404/01	3427	3477	2496	2465	*	2,64	3,31	4,00	128	117	113	114	113
RG 404/02	2944	3844	1960	2197	*	3,71	4,37	4,81	122	117	113	116	116
RG 404/07	3415	3863	1881	2330	*	3,29	4,12	4,40	122	117	112	116	115
RG 405/05	3740	4003	2516	2396	*	2,91	3,76	3,95	126	118	114	114	113
RG 405/10	3553	3818	2459	1921	*	2,86	3,72	3,86	123	117	114	115	115
RG 405/13	3914	3437	2366	2247	*	3,31	4,23	4,24	123	117	113	115	114
RGS 3004	3619	4060	2530	2228	*	2,93	3,64	4,01	119	117	114	113	113
RGS 3005	3372	3882	2356	2521	*	3,36	4,16	4,22	127	118	116	114	113
Siesta	3338	3924	2624	3215	*	2,80	3,10	3,71	126	117	112	115	114
SW J2826	3480	3350	2453	2984	*	3,20	3,75	4,50	126	118	115	116	115
Terra	3414	3485	1554	1978	*	2,95	3,68	4,08	130	117	114	116	114
PD5% (LSD)	351	212,5	685	744	*								

Sort Variety	Taimede kõrgus, cm Height of plants, cm						Seisukindlus, 1-9 p (1=halb) Lodging resistance, 1-9 p (1=lodged)					
	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva		Viljandi		Kuusiku		Jõgeva	
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F1	F2
NPZ SR 01/03	151	138	117	113	90	90	7	7	7	9	7	9
RG 404/01	128	119	116	110	93	92	8	7	8	8	9	9
RG 404/02	154	155	123	122	99	98	7	7	5	8	7	7
RG 404/07	149	139	125	113	109	110	7	7	9	9	7	9
RG 405/05	124	114	102	106	103	103	8	8	8	9	9	9
RG 405/10	135	129	115	113	90	91	7	7	8	9	9	7
RG 405/13	131	134	122	104	98	95	8	7	8	8	9	9
RGS 3004	130	129	117	108	89	90	8	7	8	8	9	9
RGS 3005	136	131	121	111	84	84	8	7	7	8	9	9
Siesta	142	131	121	117	92	92	8	7	8	9	7	7
SW J2826	148	142	121	116	90	89	8	7	7	8	7	7
Terra	134	130	114	112	82	82	7	7	9	8	7	7

Sort Variety	Toorrasv k.a., % Raw fat in d.b., %			Proteiin k.a., % Protein d.b., %			Varre valmimise viibimine, Delay of senescens of stem, 1-9 p (1=puudub / not visible)				
	Viljandi	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi	Kuusiku	Jõgeva	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva
	F1	F1	F2	F1	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F2
NPZ SR 01/03	50,0	36,7	48,9	19,3	23,6	21,7	5	5	8	5	6
RG 404/01	47,8	44,5	47,2	20,7	25,2	23,5	4	5	8	5	6
RG 404/02	48,6	43,7	44,9	20,1	25,4	23,6	5	5	8	5	6
RG 404/07	50,1	43,2	44,6	18,6	25,8	23,4	6	5	8	5	6
RG 405/05	46,4	41,4	48,6	21,3	26,8	21,1	5	5	8	5	6
RG 405/10	50,7	45,2	48,3	19,7	26,0	22,9	6	5	8	5	6
RG 405/13	49,1	44,2	47,4	20,1	25,9	22,3	6	4	8	5	6
RGS 3004	47,6	42,9	49,8	21,8	26,4	21,3	5	5	7	5	6
RGS 3005	47,5	43,5	46,5	21,0	25,5	23,7	6	6	7	5	6
SIESTA	49,6	44,6	46,5	18,5	23,9	21,9	5	6	7	5	6
SW J2826	50,5	46,5	47,0	19,3	23,7	23,7	6	4	7	5	6
TERRA	48,8	46,3	46,7	20,1	23,9	23,0	6	5	7	5	6

Suvirapsi haigused (hübriidsordid) / Diseases, 1-9 p (1=nakkus puudub/not infected)

Sort Variety	Ristõieliste kuivlaiksus <i>Alternaria brassicae</i>					Ristõieliste valgemaadanik <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>				
	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva	Viljandi		Kuusiku		Jõgeva
	F1	F2	F1	F2	F2	F1	F2	F1	F2	F2
NPZ SR 01/03	5,0	4,0	3,0	4,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0	1,0
RG 404/01	4,0	5,0	3,0	5,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0	1,0
RG 404/02	4,0	5,0	3,0	4,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0	1,0
RG 404/07	5,0	5,0	4,0	4,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0	1,0
RG 405/05	5,0	4,0	4,0	6,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0	1,0
RG 405/10	5,0	5,0	3,0	4,0	1,0	2,0	1,0	3,0	3,0	1,0
RG 405/13	3,0	4,0	5,0	6,0	1,0	2,0	2,0	1,0	4,0	1,0
RGS 3004	4,0	5,0	4,0	6,0	1,0	3,0	2,0	3,0	4,0	1,0
RGS 3005	4,0	5,0	3,0	5,0	1,0	2,0	2,0	3,0	3,0	1,0
SIESTA	5,0	4,0	3,0	5,0	1,0	2,0	2,0	2,0	5,0	1,0
SW J2826	4,0	5,0	2,0	4,0	1,0	3,0	3,0	2,0	5,0	1,0
TERRA	4,0	6,0	2,0	3,0	1,0	2,0	3,0	2,0	4,0	1,0

KARTUL / POTATO *Solanum tuberosum* L.

2006.a. Eesti Sordilehte võetud uued kartulisordid

- ‘Carrera’** Varajane suure mugulaga saagikas toorelt vähetumenev toidukartul. Mugul ovaalse kuju, läikiva õhukese kollase koore ja helekollase sisuga; naba ning silmad madalad. Lehestik lehemädanikuõrn; mugulamädanikke vähe, nakatub harilikku kärna. Sort kiduussi- ja vähikindel. Katses aastatel 2004, 2005.
- ‘Velox’** Varajane, toorelt väga vähe tumenev jahune keedukartul, sobides ka friideks. Piklikovaalne kergelt võrkjas kollasekooreline mugul on madala naba ja silmadega, sisult helekollane, vormilt ühtlane. Sort vastuvõtlik lehemädanikule; mugulatel harilikku kärna vähem eelmisest sordist ning mugulamädanikke rohkem. Sort kiduussi- ja vähikindel. Katses aastatel 2004, 2005.
- ‘Secura’** Keskvalmiv toorelt väga vähe tumenev jahusepoolne keedukartul. Ovaalsel mugulal võrkjas kerge karedusega kollane koor, madalad silmad ja naba ning kollane sisu. Annab enim söögi (keskmise) suurusega mugulaid. Pealsed haigestuvad nii lehemädanikku kui kuivlaiksusesse; mugulatel harilikku kärna vähem, võrreldes teiste katsesolevate keskvalmivate sortidega. Samuti esineb sordil vähest mugulamädanike nakkust. Sort kiduussi- ja vähikindel. Katses aastatel 2004, 2005.

Katse agrotehnika

Katseaasta 2005	Viljandi	Võru
Mullastik	LP, sl/ls	LkII(g), ls
pH	5,9	6,4
Org. C, %	1,2	1,6
P sisaldus, mg/kg	139	207
K sisaldus, mg/kg	156	104
Eelvili	kaer	Mustkesa
Mahapaneku norm	47600 mugulat/ha	47600 mugulat/ha
Mahapaneku kuupäev	10.05	12.05
Väetis (TA/ha) N-P-K	83-30-125	88-32-133
Väetamise kuupäev	09.05	09.05
Taimekaitse: l/ha; kg/ha; töötlemise kuupäev		
Titus 25DF + Contact	0,03 + 0,1 30.05	0,02 + 0,1 07.06
Titus 25DF + Contact	0,03+ 0,1 15.06	0,03 +0,1 16.06
Glory	2,0 ja 2,0 30.06. ja 19.07	2,0 ja 2,0 16.06 ja 18.07
Calypso	0,07 30.06	- -
Ridomil Gold	- -	2,5 04.07
Dithane NT	2,5 01.08	- -

2005.a. kartuli katseandmed

Sort Variety	Saagikus, kg/ha / Yield, kg/hect					
	I d�naamika 1-st crop		II d�naamika 2-nd crop		L�ppkoristus Final crop	
	Viljandi	V�ru	Viljandi	V�ru	Viljandi	V�ru
Varajased (Early group)						
Arielle	16369	25167	28042	32660	37597	35730
Carrera	22453	19574	31043	30470	37034	36766
Maret	17560	18429	25203	25036	33913	33113
Princess	13203	15072	25202	21190	39337	35627
Velox	15619	10833	25813	19159	32158	27586
Vineta	14000	15381	27233	19270	42211	35365
PD5% (LSD)	3732	3197	3053	3345	1572	2515
Keskvalmivad (Medium group)						
Cyrano	*	*	23674	22095	45908	33589
Folva	*	*	26405	32024	59950	47764
J 649-94	*	*	23677	28000	51537	35763
Piret	*	*	22987	20310	38023	32167
Sante	*	*	29787	39595	45899	41574
Secura	*	*	24327	26548	42934	30246
PD5% (LSD)			2974	2696	2575	1833

Sort Variety	Fraktsioonide osat�htsus (%) l�ppkoristusel Fraction % at the Final Harvest						Toorelt tumenemine (peale 2h), Discoloration of Raw Material, 9=ei tumene/ no discoloration	
	<35(30)mm		35-60(30-55)mm		>60(55)mm			
	Viljandi	V�ru	Viljandi	V�ru	Viljandi	V�ru	Viljandi	V�ru
Varajased (Early group)								
Arielle	6	6	93	85	1	9	8	9
Carrera	3	3	74	66	23	31	7	5
Maret	6	10	77	50	17	40	8	7
Princess	10	9	84	73	6	18	8	9
Velox	3	7	79	72	18	21	8	7
Vineta	3	8	63	60	34	32	8	9
Keskvalmivad (Medium group)								
Cyrano	4	2	86	55	10	43	9	9
Folva	3	2	75	76	22	22	9	9
J 649-94	1	1	63	68	36	31	8	9
Piret	4	5	63	70	33	25	9	7
Sante	3	3	74	91	23	6	7	9
Secura	2	0	88	91	10	9	8	7

Sort Variety	Saagi kvaliteet / Yield quality							
	Kuivaine, % Dry matter, %		Tärklis, % Starch, %		Suhkur, % Sugar, %		Üld-N k.a., % Total Nitrogen, %	
	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru
Varajased (Early group)								
Arielle	20,1	21,2	14,3	15,4	0,68	1,05	-	-
Carrera	17,7	18,0	11,9	12,2	0,67	0,74	-	-
Maret	24,0	25,1	18,2	19,3	0,27	0,21	-	-
Princess	16,6	19,1	10,8	13,3	0,91	0,85	-	-
Velox	20,6	23,2	14,8	17,4	0,33	0,32	-	-
Vineta	19,8	22,3	14,0	16,5	1,01	1,03	-	-
Keskvalmivad (Medium group)								
Cyrano	21,6	22,1	15,8	16,3	0,51	0,55	1,23	1,45
Folva	21,9	22,8	16,1	17,0	0,42	0,46	1,02	1,38
J 649-94	24,4	26,6	18,6	20,8	0,29	0,22	1,08	1,23
Piret	23,7	26,6	17,9	20,8	0,23	0,25	1,14	1,38
Sante	22,6	22,4	16,8	16,6	0,26	0,33	1,26	1,56
Secura	20,5	24,2	14,7	18,4	0,33	0,41	1,41	1,56

Sort Variety	Haigused lehestikul / Diseases of foliage 1-9p (1=nakkus puudub / not infected)			
	Kuivlaikusus <i>Alternaria solani</i>		Lehemädanik <i>Phytophthora infestans</i>	
	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru
Varajased (Early group)				
Arielle	2	5	9	3
Carrera	2	5	0	5
Maret	2	3	8	1
Princess	2	3	7	3
Velox	2	3	7	5
Vineta	2	3	6	4
Keskvalmivad (Medium group)				
Cyrano	2	5	6	5
Folva	1	3	4	4
J 649-94	2	3	2	5
Piret	2	1	5	1
Sante	3	1	6	4
Secura	3	5	6	4

Sort Variety	Mugulahaigused, nakatunud mugulate arv, tk/100 mugula kohta Diseases of tubers, infected tubers number, unit/about 100 tubers									
	Mustkärn <i>Thanatephorus cucumeris</i>		Harilik kärn - <i>Streptomyces scabies</i>							
			5-15 %		16-30 %		31-45 %		>45%	
	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru
Varajased (Early group)										
Arielle	0	0	5	0	0	0	0	10	0	90
Carrera	0	0	6	0	0	0	0	10	0	90
Maret	28	0	10	0	1	0	0	10	0	90
Princess	2	0	1	0	0	10	0	20	0	70
Velox	5	0	0	5	0	25	0	70	0	0
Vineta	3	0	3	10	0	10	0	10	0	70
Keskvalmivad (Medium group)										
Cyrano	0	0	4	5	0	0	0	30	0	65
Folva	0	0	4	0	0	5	0	5	0	90
J649-94	23	0	4	0	0	5	0	15	0	80
Piret	26	0	10	0	0	0	0	15	0	85
Sante	3	0	17	0	4	0	0	0	0	100
Secura	0	0	3	0	0	0	0	30	0	60

Sort Variety	Mugulahaigused, nakatunud mugulate arv, tk/100 mugula kohta Diseases of tubers, infected tubers number, unit/about 100 tubers			
	Märgmädanik <i>Erwinia carotovora</i>		Pruunmädanik <i>Phytophthora infestans</i>	
	Viljandi	Võru	Viljandi	Võru
Varajased (Early group)				
Arielle	0	0	0	0
Carrera	0	0	0	0
Maret	1	0	0	0
Princess	0	0	1	0
Velox	1	0	1	0
Vineta	1	0	3	0
Keskvalmivad (Medium group)				
Cyrano	0	0	0	0
Folva	0	0	0	0
J 649-94	0	0	0	0
Piret	0	0	0	0
Sante	0	0	0	0
Secura	0	0	1	0

HEINTAIMED / GRASSES

Heintaimede sortide levik 2005*

Liik / Sort	Tunnustatud pind ha.
Harilik lutsern (<i>Medicago sativa</i> L.)	
Jõgeva 118	35,6
Karlu	45,8
Ida-kitsehernes (<i>Galega orientalis</i> Lam.)	
Gale (Komasato 184)	95,4
Valge mesikas (<i>Melilotus albus</i> Medik.)	
Kuusiku 1	6,1
Punane ristik (<i>Trifolium pratense</i> L.)	
Jõgeva 433	108,9
Mars	21,7
Varte	63,6
Ilte	84,0
Rajah	35,7
Roosa ristik (<i>Trifolium hybridum</i> L.)	
Ermo	3,5
Jõgeva 2	1,5
Valge ristik (<i>Trifolium repens</i> L.)	
Tooma	6,2
Põldtimut (<i>Phleum pratense</i> L.)	
Goliath	9,5
Jõgeva 54	137,9
Tia	31,6
Tika	89,9
Tundra	104,8
Päideroog (<i>Phalaris arundinacea</i> L.)	
Pedja	3
Aas-rebasesaba (<i>Alopecurus pratensis</i> L.)	
Haljas	7

Liik / Sort	Tunnustatud pind ha.
Harilik aruhein (<i>Festuca pratensis</i> Huds.)	
Arni	77,2
Darimo	19,5
Jõgeva 47	21,7
Laura	56,9
Võsundiline punane aruhein (<i>Festuca rubra</i> subsp. <i>genuina</i> Hackel)	
Jõgeva 70	0,1
Kauni	71,5
Sale-haguhein <i>Koeleria macrantha</i> (Ledeb.)Schult.	
Ilo	2,8
Harilik kerahein (<i>Dactylis glomerata</i> L.)	
Jõgeva 220	2,2
Jõgeva 242	2,4
Ohtetu luste (<i>Bromus inermis</i> Leyss.)	
Lehis	2,7
Aasnurmikas (<i>Poa pratensis</i> L.)	
Esto	66,7
Karjamaa raihein (<i>Lolium perenne</i> L.)	
Madera	4,4
Montando	19,3
Raidi	106,4
Raite	9,2
Üheaastane raihein (<i>Lolium multiflorum</i> var. <i>westerwoldicum</i> Wittm.)	
Clipper	7,5
Peleton	12,0
Itaalia raihein (<i>Lolium multiflorum</i> Lam)	
Mondora	50,3

* Vastavalt Taimetoodangu Inspektsiooni põldtunnustamise andmetele

Katsete agrotehnika

Liik	Mullastik	Eelvil	Külvi kuupäev	Taimekaitsevahendid	
				Herbitsiid	Kuupäev
Karjamaa-raihein	LPg; sl	mustkesa	25.05.2004	-	-
Lutsern	Kig; ls2	mustkesa	26.05.2004	-	-
Üheaastane raihein	LPg; sl	kaer	20.05.2005	MCPA 2 l/ha Lontrel 0,4 l/ha	14.06.2005
Karjamaa raihein	LPg; sl	kaer	15.06.2005	MCPA 2 l/ha Lontrel 0,4 l/ha	6.07.2005
Kerahein	LPg; sl	kaer	15.06.2005	MCPA 2 l/ha Lontrel 0,4 l/ha	6.07.2005
Lutsern	LP(g); ls2	kaer	15.06.2005	Basagraan 2 l/ha Agil 1,5 l/ha	3.08.2005

Liik	Väetamine 2005.a.				
	Külvieelne N- P- K kg/ha	Kevadel N kg/ha	Peale niiteid N kg/ha	Sügisel P - K	Kokku N kg/ha veg. perioodil
Karjamaa- raihein	-	60	51;27	19-70	138
Lutsern	-	-	-	19-70	-
Üheaastane raihein	94-21-39	-	51;51;27	19-70	223
Karjamaa raihein	99-19-67	-	-	19-70	99
Kerahein	99-19-67	-	-	19-70	99
Lutsern	0-19-67	-	-	19-70	-

HEINTAIMED (katse rajamise aasta 2005) SAAGIAASTA 2005

Grasses results in 2005 (Year of sowing 2005)

Sort Variety	Haljasmassi saak /kg/ha Yield, kg/hect						Kuivaine saak kg/ha Dry matter yield kg/hect					
	1.niide 1-st cut	2.niide 2-nd cut	3.niide 3-rd cut	4.niide 4-th cut	5.niide 5-th cut	Kokku Total	1.niide 1-st cut	2.niide 2-nd cut	3.niide 3-rd cut	4.niide 4-th cut	5.niide 5-th cut	Kokku Total
Üheaastane raihein (Lolium multiflorum var. westerwoldicum)												
Limella	17600	4525	8325	15100	7650	53200	2913	930	8325	2887	1285	9474
SW WR 5765	18550	5150	9125	15500	7600	55925	2972	1043	9125	3021	1380	9863
Karjamaa-raihein (Lolium perenne)						Pd 5%(LSD) 293						
Madera	25525	9775				35300	4406	1669				6088
Napoleon	27250	9000				36250	4905	1563				6471
Raite	29425	9300				38725	5138	1641				6787
SW Birger	27750	9200				36950	5292	1610				6911
Kerahein (Dactylis glomerata)						Pd 5%(LSD) 601						
Amba	17050	10850				27900	3149	2456				5607
Jõgeva 220	15450	9250				24700	2985	2083				5064
Jõgeva 242	16925	7075				24000	3216	1600				4815
SW Luxor	17375	12150				29525	3204	2668				5870
Lutsern (Medicago sativa)						Pd 5%(LSD) 482						
ABT 205	11900					11900	2306					2302
Diane	13725					13725	2560					2560
SW Nexus	12550					12550	2510					2517
						Pd 5%(LSD) 255						

Sort Variety	Happekiud% ADF Acid detergent fiber %					Neutraalkiud % Neutral detergent fiber, %				
	1.niide 1-st cut	2.niide 2-nd cut	3.niide 3-rd cut	4.niide 4-th cut	5.niide 5-th cut	1.niide 1-st cut	2.niide 2-nd cut	3.niide 3-rd cut	4.niide 4-th cut	5.niide 5-th cut
Üheaastane raihein (Lolium multiflorum var. westerwoldicum)										
Limella	26,9	28,6	26,6	28,3	21,2	46,1	49,2	48,1	46,0	42,1
SW WR 5765	25,7	26,5	26,6	26,8	20,8	45,4	46,8	48,0	44,8	41,3
Karjamaa-raihein (Lolium perenne)										
Madera	24,8	18,0	24,0			45,2	40,5			
Napoleon	24,3	18,3	23,5			44,7	41,3			
Raite	24,3	18,2	22,7			45,0	40,9			
SW Birger	24,7	17,8	24,9			44,9	40,6			
Kerahein (Dactylis glomerata)										
Amba	31,8					53,9	46,4			
Jõgeva 220	31,7					53,4	45,0			
Jõgeva 242	30,6					51,3	43,8			
SW Luxor	32,3					53,8	46,4			
Lutsern (Medicago sativa)										
ABT 205	27,2					37,6				
Diane	28,0					38,8				
SW Nexus	27,5					37,7				

Sort Variety	Proteiin kuivaines % Crude protein %				
	1.niide 1-st cut	2.niide 2-nd cut	3.niide 3-rd cut	4.niide 4-th cut	5.niide 5-th cut
Üheaastane raihein (<i>Lolium multiflorum</i> var. <i>westerw.</i>)					
Limella	15,6	20,0	24,7	15,7	17,9
SW WR 5765	16,1	22,2	24,4	14,6	17,1
Karjamaa-raihein (<i>Lolium perenne</i>)					
Madera	16,8	19,4	21,4		
Napoleon	16,0	20,0	23,8		
Raite	16,5	19,2	24,8		
SW Birger	15,8	18,8	21,1		
Kerahein (<i>Dactylis glomerata</i>)					
Amba	19,9				
Jõgeva 220	20,7				
Jõgeva 242	19,8				
SW Luxor	18,7				
Lutsern (<i>Medicago sativa</i>)					
ABT 205	24,6				
Diane	23,6				
SW Nexus	23,0				

Sort Variety	Seeduva kuivaine sisaldus DDM% Total Digestible Nutrients TDM%					Metaboliseeruv energia MJ/kg Metabolizable Energy MJ/kg				
	1.niide 1-st cut	2.niide 2-nd cut	3.niide 3-rd cut	4.niide 4-th cut	5.niide 5-th cut	1.niide 1-st cut	2.niide 2-nd cut	3.niide 3-rd cut	4.niide 4-th cut	5.niide 5-th cut
Üheaastane raihein (<i>Lolium multiflorum</i> var. <i>westerwoldikum</i>)										
Limella	68,0	66,7	68,2	66,9	72,4	10,3	10,1	10,3	10,1	11,0
SW WR 5765	68,8	68,3	68,2	68,0	72,7	10,4	10,3	10,3	10,3	11,0
Karjamaa-raihein (<i>Lolium perenne</i>)										
Madera	69,6	74,9				10,5	11,3			
Napoleon	70,0	74,6				10,6	11,3			
Raite	70,0	74,7				10,6	11,3			
SW Birger	69,7	75,0				10,5	11,4			
Kerahein (<i>Dactylis glomerata</i>)										
Amba	64,2	70,2				9,7	10,6			
Jõgeva 220	64,2	70,6				9,7	10,7			
Jõgeva 242	65,1	71,2				9,9	10,8			
SW Luxor	63,8	69,5				9,7	10,5			
Lutsern (<i>Medicago sativa</i>)										
ABT 205	67,7					10,3				
Diane	67,1					10,2				
SW Nexus	67,5					10,2				

HEINTAIMED (KATSE RAJAMISE AASTA 2004) SAAGIAASTA 2005

Grasses results in 2005 (Year of sowing 2004)

Sort Variety	Haljasmassi saak kg/ha Yield, kg/hect				Kuivaine saak kg/ha Dry matter yield kg/hect			
	1.niide 1-st cut	2.niide 2-nd cut	3.niide 3-rd cut	Kokku Total	1.niide 1-st cut	2.niide 2-nd cut	3.niide 3-rd cut	Kokku Total
Karjamaa-raihein (<i>Lolium perenne</i>)								
Denver	31350	6800	5600	43750	6000	2170	1609	9851
Forza	30800	8575	6150	45525	5356	2465	1618	9231
Herbie	31225	7275	5150	43650	5770	2405	1475	9615
Madera	31775	7100	5450	44325	5758	2121	1544	9451
Marley	32350	5675	4050	42075	5742	1888	1184	8771
Raidi	42375	4975	3525	50875	7208	1646	1140	10142
Raite	37550	6150	5200	48900	6466	1864	1331	9705
Lutsern (<i>Medicago sativa</i>)								
ABT 205	24250	12550	17575	54375	4661	2638	3206	11037
Diane	22575	12025	18625	53225	4465	2434	3690	11829
FSG 408DP	20750	12550	17225	50525	4272	2706	3161	10647
Pd 5%(LSD) 246								

Sort Variety	Happekiud% ADF Acid detergent fiber %			Neutraalkiud % NDF Neutral detergent fiber %			Proteiin kuivaines % Crude protein %		
	1.niide 1-st cut	2.niide 2-nd cut	3.niide 3-st cut	1.niide 1-nd cut	2.niide 2-rd cut	3.niide 3-rd cut	1.niide 1-nd cut	2.niide 2-rd cut	3.niide 3-rd cut
Karjamaa-raihein (<i>Lolium perenne</i>)									
Denver	27,7	34,9	23,6	47,2	68,9	54,6	13,1	9,9	14,5
Forza	26,4	29,5	20,9	45,4	59,2	49,8	13,2	10,3	13,2
Herbie	28,0	34,5	23,0	47,9	67,7	53,6	13,2	9,6	14,5
Madera	27,5	32,9	20,3	46,5	64,3	47,1	12,3	9,4	14,3
Marley	28,2	34,5	24,3	48,4	67,9	54,8	13,0	11,0	16,6
Raidi	29,9	34,7	26,6	49,9	68,7	69,1	12,1	11,2	17,1
Raite	28,1	30,3	19,7	47,5	59,5	46,0	12,9	11,3	15,6
Lutsern (<i>Medicago sativa</i>)									
ABT 205	41,0	28,5	29,8	29,7	39,5	40,2	20,5	20,8	22,5
Diane	41,0	29,8	30,1	29,3	41,1	40,4	20,4	23,1	21,7
FSG 408DP	40,1	28,7	27,6	28,6	39,0	37,4	20,4	23,5	23,4

Sort Variety	Seeduva kuivaine sisaldus DDM% Total Digestible Nutrients TDM%			Metaboliseeruv energia MJ/kg Metabolizable Energy MJ/kg			Talvekindlus Winter hardiness 2004/2005 1-9 (1=bad/halb)
	1.niide 1-st cut	2.niide 2-nd cut	3.niide 3-st cut	1.niide 1-nd cut	2.niide 2-rd cut	3.niide 3-rd cut	
Karjamaa-raihein (<i>Lolium perenne</i>)							
Denver	67,4	61,7	70,5	10,2	9,3	10,7	8,5
Forza	68,4	65,9	72,6	10,3	10,0	11,0	9,0
Herbie	67,1	62,0	71,0	10,2	9,4	10,7	8,9
Madera	67,5	63,2	73,1	10,2	9,6	11,1	8,5
Marley	66,9	62,0	70,0	10,1	9,4	10,6	9,0
Raidi	65,6	61,9	68,2	9,9	9,4	10,3	9,0
Raite	67,0	65,3	73,6	10,1	9,9	11,1	8,9
Lutsern (<i>Medicago sativa</i>)							
ABT 205	57,0	66,7	65,7	8,6	10,1	9,9	9,0
Diane	56,9	65,7	65,4	8,6	9,9	9,9	9,0
FSG 408DP	57,6	66,5	67,4	8,7	10,1	10,2	9,0

SOOVITATUD SORDILEHT / RECOMMENDED VARIETY LIST

KAER / OATS

Soovitatud sordilehe sordid

Sort
Birgitta
Belinda
Jumbo
Vendela
Villu

Soovitatud sordilehte taotletud kaera katseandmed*

Sort Variety	Saak, kg/ha Yield, kg/hect	Mahukaal, g/l Volume weight, g/l	Kroonrooste <i>Puccinia coronata</i>	Pruunlaiksus <i>Cochliobolus sativum</i>
Belinda	5622	475	4,3	2,4
Birgitta	5192	486	4,3	2,4
Freja	4804	498	3,9	2,6
Jaak	4503	476	3,5	2,8
Jumbo	5492	485	3,7	3,0
Vendela	5486	492	3,0	2,8
Villu	5150	487	3,7	2,6

* Haigustõrjeta läbiviidud katsete andmete töötlemisel kasutati 2001–2005.a. andmeid.

SUVIODER / BARLEY

Soovitatud sordilehe sordid

Kasvuaeg	Sort
Keskvalmiv	Auriga
Hiline	Annabell
	Anni
	Barke
	Class
	Inari
	Justina
	SW Wikingett

Soovitatud sordilehte taotletud suviodra katseandmed*

Sort Variety	Saagikus, kg/ha Yield, kg/hect		Triiptõbi ** <i>Pyrenophora graminea</i>		Mahukaal Volume weight, g/l	Jääk sõelal % Sieving %
	F1	F2	F1	F2	F2	F2
Annabell	6250	7658	0,6	0,5	679	98,3
Anni	6159	7520	0,6	0,6	700	99,3
Auriga	6018	7173	-0,2	1,0	689	97,2
Barke	5768	7143	0,0	0,5	689	98,2
Class	6071	7420	0,3	0,9	689	99,4
Inari	5696	7089	0,5	1,0	678	96,8
Justina	6623	7794	0,9	0,6	687	98,8
SW Wikingett	5843	7069	0,6	0,6	690	96,4

* Haigustõrjeta (F1) läbiviidud katsete andmete töötlemisel kasutati 2001–2005.a. andmeid. Haigustõrjega (F2) läbiviidud katseandmete töötlemisel kasutati 2004-2005.a. andmeid.

** mõjutas aasta ja katsekoht

TALINISU / WINTER WHEAT

Soovitatud sordilehe sordid

Kasvuaeg	Sort
Varajane	Bjørke
	Sani
Hiline	Lars
	Tarso

Soovitatud sordilehte taotletud talinisu katseandmed*

Sort	Saak, kg/ha Yield, kg/hect		Lumiseen <i>Monographella nivalis</i>		Jahukaste <i>Erysiphe graminis</i>		Langemisarv, sek Falling number, sec
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F2
Bjørke	5874	7177	1,9	1,2	2,0	2,5	329
Lars	5756	7834	2,0	1,5	1,5	2,8	347
Sani	5045	6720	1,7	1,0	2,0	3,5	312
Tarso	5016	7020	1,4	0,8	1,1	2,1	362

Talvekindlus Winter hardness 1-9 p (1=halb/bad)	Mahukaal Volume weight, g/l	Kleepvalk, % Glue protein content, %	Gluteenindeks Gluten index	Zeleny arv Zeleny value
F1, F2	F2	F2	F2	F2
6,4	786	29,2	58	55,0
6,4	803	28,0	47	54,2
7,0	804	33,2	52	63,8
7,0	795	30,4	43	56,2

* Haigustõrjeta (F1) läbiviidud katsete andmete töötlemisel kasutati 2001–2005.a. andmeid. Haigustõrjega (F2) läbiviidud katseandmete töötlemisel kasutati 2004-2005.a. andmeid.

SUVINISU / SPRING WHEAT

Soovitatud sordilehe sordid

Kasvuaeg	Sort
Varajane	Helle
	Manu
Hiline	SW Estrad
	Zebra
	Triso
	Vinjett

Soovitatud sordilehte taotletud suvinisu katseandmed*

Sort Variety	Saak, kg/ha Yield, kg/hect		Jahukaste <i>Erysiphe graminis</i>		Langemisarv, sek. Falling number, sec	Kleepvalk, % Glue protein content, %
	F1	F2	F1	F2	F2	F2
Helle	4785	6581	2,2	1,7	198	37,7
Manu	5068	6408	5,0	3,6	170	37,5
Munk	5846	7419	4,4	2,3	151	29,2
SW Estrad	5979	7093	2,3	1,8	155	29,8
Zebra	6124	7255	2,7	1,7	249	28,0
Triso	6118	7630	3,7	2,1	190	30,0
Vinjett	5964	7161	2,4	1,6	176	28,8

Sort Variety	Gluteenindeks Gluten index	Zeleny arv Zeleny value	Mahukaal, g/l Volume weight, g/l
	F2	F2	F2
Helle	54	71,0	765
Manu	77	72,3	777
Munk	56	53,6	750
SW Estrad	40	52,4	771
Zebra	80	52,4	783
Triso	75	54,1	787
Vinjett	72	54,9	757

* Haigustõrjeta (F1) läbiviidud katsete andmete töötlemisel kasutati 2001–2005.a. andmeid. Haigustõrjega (F2) läbiviidud katseandmete töötlemisel kasutati 2004–2005.a. andmeid.

SUVIRAPS / SPRING RAPE

Soovitatud sordilehe sordid

Kasvuaeg	Sort
Varajane	Campino
	Senator
Hiline	Haydn
	Heros
	Mozart
	Hunter

Soovitatud sordilehte taotletud suvirapsi katseandmed *

Sort Variety	Saak, kg/ha Yield, kg/hect		Valgemädanik <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>		Kuivlaikus <i>Alternaria brassicae</i>		Toorrasv k.a. % Raw fat in d.b., %
	F1	F2	F1	F2	F1	F2	F2
Bolero	2802	2686	0,9	4,4	2,2	5,3	43,4
Campino	3299	3560	1,2	5,0	2,5	5,9	44,0
Haydn	3155	3654	0,9	3,7	1,9	5,0	44,9
Heros	3166	3407	0,8	4,7	2,4	5,0	44,8
Hi Q	2828	3247	1,1	4,0	2,4	4,9	44,3
Hunter	3011	3412	1,1	4,8	2,5	5,3	43,6
Lara	2911	3192	0,9	4,7	2,3	4,8	42,2
Liaison	2989	2950	0,8	4,4	2,3	5,0	44,3
Licolly	2895	3128	0,9	4,2	2,4	5,4	42,4
Maskot	3243	3436	1,3	3,9	3,4	5,8	42,0
Mozart	3067	3413	1,2	4,3	2,5	5,0	45,2
Olga	3148	3060	1,3	4,9	2,7	6,1	43,9
Quantum	2645	2956	1,3	4,5	3,0	6,0	42,8
Senator	3090	3057	1,2	5,2	2,2	4,3	44,4
Siesta	3168	3127	1,8	4,4	2,7	5,5	43,2
Sponsor	3049	3283	1,1	4,5	2,3	5,4	41,4
Terra	2888	2082	1,3	4,9	2,4	4,5	43,7
Trend	2975	2741	1,6	5,0	2,6	5,4	45,4
Ural	3440	3148	1,6	5,3	3,0	5,3	42,8

* Haigustõrjeta (F1) läbiviidud katsete andmete töötlemisel kasutati 2001–2005.a. andmeid. Haigustõrjega (F2) läbiviidud katseandmete töötlemisel kasutati 2004-2005.a. andmeid.

KÄESOLEVAS KOGUMIKUS KASUTATUD LÜHENDID

Mullaliikide šifrite tähendused:

K'''	- keskmise sügavusega rähkmuld
Ko	- leostunud muld
LP	- kahkjast muld
LkII(g)	- gleistumistunnustega keskmiselt leetunud muld
KI	- leetjas muld
LP(g)	- gleistumistunnustega kahkjast muld
KIg	- gleistunud leetjas muld
LPg	- gleistunud kahkjast muld

Mullalõimiste šifrite tähendused:

sl	- saviliiv
ls	- liivsavi
sl/ls	- saviliiv liivsavil
pl/sl	- peenliiv saviliival
ls2	- keskmine liivsavi
r ls2	- rähkne keskmine liivsavi